

NORI SULAUŽYTI DARBININKŲ STREIKĄ

TEKSTILIŲ FABRIKŲ SAVININKAI GRIEBIASI "OFENZYVOS"

**Uždarytus fabrikus atidaro,
priima streiklaučius**

**STREIKO VADOVYBĖ DIRBA UŽ
STREIKO PRAPLETIMĄ**

WASHINGTON, rugs. 18. — Tekstilų fabriko savininkai šiandien pakilo kovon prieš įsigalintį darbininkų streiką, kuriam dalyvauja jau apie pusę milijono žmonių.

Kai kuriose streiko srityse per porą savaičių buvę uždaryti fabrikai iš naujo atidaromi. Daug darbininkų grįžta darban, tačiau dauguma streikuoja. Fabrikai atidaro mi samdytos sargybos ir kariuomenės apsaugoje.

Pennsylvanijos tekstilų fabriko savininkai šiandien taip pat išjudo kovoti prieš streiką ir jį paneigti.

Rhode Island valstybėje tačiau visi fabrikai uždaryti patarintais gubernatoriui, kad tuo būdu išvengtų kruvinų riaušių ir smurto.

Silko dažymo fabrikuose, Paterson, N. J., vyksta streikas ir šiandien pasireiškė darbininkų riaušės. Keletas asmenų sužeista.

Daugiausia fabriko iš naujo atidaro pietinėse valstybėse, kur nėra sunku gauti pakankamas skaičius streiklaučių. To negalima padaryti žemėnėse valstybėse, kur darbininkai daugiau organizuoti.

Streiko komitetas savo kelių šiandien turi specialų savo posėdį. Daromi planai, kad artimiausiomis dienomis patraukti streikant kitas tekstilų pramonės šakas, kuriose taip pat dirba šimtai tūkstančių darbininkų.

NUTEISTAS TROCKIO ADJUTANTAS

BERLYNAS, rugs. 18. — Trockio buvęs adjutantas Werner Jurr teismo nuteistas trejus metus kalėti. Hitlerininkai pripažino jį kaltu išdavikiškumu. Kiti trys komunistai nubausti lengviau.

AREŠTUOTA 1,000 NACIŲ

LINZ, Australija, rugs. 18. — Paskelbta, kad čia, Wels, Steyr, Gmunden ir Salzburgė tomis dienomis areštuota apie 1,000 nacių ir komunistų, kurie planavo naujus sukilimus.

MILIJONUS REIKĖS ŠELPTI

WASHINGTON, rugs. 18. — Numatoma, kad ateinančią žiemą keliolika milijonų žmonių bus reikalingi šelpimo, nes jau šiandien bedarbių skaičius ima didėti, o daug darbininkų vos dalį laiko gauna dirbti.

Sakoma, kad prez. Rooseveltas artimiausiomis dienomis per radiją kalbės bedarbių šelpimo reikalu. Jis nurodys, kas turi būti daroma, kaip tas šelpimas turės būti vykdomas.

NUŠAUTA TRYS CIGARŲ DARBININKAI

MANILA, rugs. 18. — Cigarų fabriko streikuojančių darbininkų riaušės ši kartą numalšintos trims riaušiniškams žuvus ir 19-ą sužeidus. Nukentėjusieji yra filipinai. Pranešta, kad jei streikininkų riaušės pasikartos, bus išsauta kariuomenė. Iki šiol prieš streikininkus veikė valstybinė policija.

DVIEJOSE VIETOSE PA- KILO GAISRAS

NEW YORK, rugs. 18. — Sudėgusio Morro Castle laivo vyriausias virėjas I. Miller liūdi komisijai, kad laive gaisras atkart pasireiškė dviejuose vietose ir tas leidžia suprasti, kad toks įvykis nepaprastas ir iš savęs nėra galimas.

MAZINA MOKESCIOUS

Cooko apskrities teisėjas Jarecki vakar pripažino, kad mokesčiai už 1932 metus turi būti 5 nuol. sumažinti visiems mažųjų namų savininkams, kurie dar nėra mokėję tų mokesčių. Užmokėjusiųjų gi reikalų bus kreiptasi į legislatūrą.

TOKIO, rugs. 18. — Mandžiūke banditai nužudė 18 asmenų.

MILITARIZMAS ITALIJOJE

**PASKELBTI NAUJI PRIVA-
LOMO KAREIVIAVIMO
ISTATYMAI**

RYMAS, rugs. 18. — Italijos vyriausybė šiandien paskelbė naują dėl kareiviavimo įstatymą, kokio dar niekur nebūta.

Naujam įstatyme pažymėta, kad Italijoje kareiviavimas visiems vyrams yra privalomas. Jis prasideda 8 metų amžiumi ir baigias 33 m. amžiumi.

Šis kareiviavimo laikotarpis paskirstytas į tris perijodus. Įžengiamasis kareiviavimas prasideda 8 m. amžiumi. Militarinis — 21 m. amž. Pagaliau pomilitarinis tęsiasi 10 metų ir baigias 33 m. amžiumi.

SUDEGĖ NOME MISTE- LIS ALASKOJ

NOME, Alaska, rugs. 18. — Gaisras sunaikino šį miestelį. Išliko tik dviejų įmonės namai, kurių vienam yra viešbutis, radijo stotis ir kelios rezidencijos. Sudėgė visos valgomųjų daiktų parduotuvės, bankas, vaistinė, ugniagesių stotis ir kt. Kad sulaikus gaisro plitimą, kai kurie namai buvo griaujami dinamitu. Nuo stolių būsia apie vienas milijonas dolerių.

Nome miestelis iškilo aukso ieškojimo laikais ir tada jo gyventojų skaičius buvo pakilęs be mažo iki 13,000. Šiandien čia gyvena apie 1,500 žmonių.

Iš Washingtono gauta žinia, kad čia prisiunčiamas pakraščų sargybos laivas Northland.

GRANATA UZMUŠĖ 15 METŲ BERNUKĄ

ALYTUS. — Miesto kurorte šiemet pastatyta keletas gyvenamųjų trobesių. Kadangi čia pat geležinkelio stoties eina vandentiekis, tai kurorte gyventojai sumanė prisijungti prie vandentiekio. Gavę leidimą žiemos dienomis iškasė griovius ir kasdami rado žemėje prieškarinę granatą, kurios nepašalinę paliko prie griovio. Sužinoję vaikai pradėjo ją lankyti, atsirado vienas, kuris su plaktuku ir žnyplėmis pakrapštė. Granata sprogo ir Jacevičių vietoje mirtinai sudraskė.

JAPONAI NORI TAIKOS

**JŲ PASIŪLYMAI SOV. RU-
SIJAI NEKANDAMI**

TOKIO, rugs. 18. — Japonų vyriausybė paskelbė taikos pasiūlymą bolševikams, kad panaikintų Mandžiūko pasieniu militarinį įtampą.

Japonai nori, kad šiam tikslui būtų panaudotos Portsmoutho taikos sutarties sąlygos. Minėta sutartimi buvo užbaigtas rusų japonų karas 1905 metais. Abiejų pusių militarinės jėgos ištrauktos per 50 mylių nuo kovų zonos. Tad japonai ir šiandien reikalauja, kad visu Mandžiūko pasieniu bolševikai demilitarizuotų per 50 mylių pločio zoną. Tada, kaip pažymi japonai, taika būtų užtikrinta.

Šios sąlygos bolševikus tikrai yra sunkios ir neįmanomos. Nes toje zonoje bolševikai šiandien turi sutraukę arbi 200,000 kareivių. Ten jie turi pasitaikę didelių karų medžiagai sandėlius, lėktuvų dirbtuves ir stotis, turi pasidirbę tvirtoves ir apkasus, turi daug sugabėję ir pastarą dang didžiųjų patrankų. Be to, toje per 50 mylių zonoje bolševikai turi įgyvendinę apie 150,000 naujakurių, kurių dauguma yra atsargos kareiviai. Ten išvesti strateginiai geležinkeliai.

Japonai gi Mandžiūko pusėje nieko ypatinga neturi per 50 mylių zonoje. Tad aišku, kad japonų pasiūlymas bolševikams nepriimtinas.

VEŽIO LIGA CHICAGOJ

Dr. W. A. Newman Dorland iš Chicago Medical draugijos pareiškia, kad Cooko apskrityje kasdien apie 10 asmenų miršta nuo vėžio ligos.

Tik trys kitos ligos Cooko apskrityje smarkiau siauria už vėžio ligą, būtent: širdies ir plaučių ligos ir apopleksija.

Anot jo, iš kiekvienų dvilikos vyrų vienas ir iš kiekvienų aštuonių moterų viena turi vėžio ligą Cooko apskrityje. Šios ligos ištiktų asmenų amžius yra tarp 35 ir 45 metų.

ROKISKIS. — Rugsėčio m. 24 d. Panemunėlio valsčiaus Panemunėlio dvaro savininko Bichnevičiaus Vlado sudėgė didelį klijomas ir daržinę su visu suvežtu derliumi ir kuliama mašina. Gaisras kilo nuo kibirkšties iš garinio katilo dūmtraukio. Nuostolių padaryta 31,570 litų.

SOV. RUSIJA T. SAJUNGOJE

**KOM. LITVINOVAS PASA-
KĖ PRAKALBĄ SUSI-
RINKIME**

ŽENEVA, rugs. 18. — Sov. Rusija šiandien oficialiai priimta T. Sajungon. Kaip tik vakar Sajungos suvažiavimas nubalsavo sov. Rusijos naudai, tuojau atsirado ir užsienio komisaras Litvinovas, kurs visą laiką nesirodė niekam. Šiandien jis priimtas į Sajungos rūmus, nulydėtas į tribūną, iš kur susirinkimui paskė prakalbą.

Dėkojo valstybėms už palankumą. Tarp kitko sakė, kad sov. Rusija reprezentuoja Sajungoje naują valstybę — naują savo struktūrą ir troškimais. Nauja valstybė visados sutinkama nedrauginčiai, o tas nedrauginumas dažnai pasireiškia vien teoretiškai, bet ir praktiškai.

Tarp kitko jis nurodė, kad sov. Rusija toli gražu nesutinka su kai kuriomis T. Sajungos statutu provizijomis. Tačiau šis klausimas atidedamas tolesniems laikams. Sov. Rusija privalo taikintis prie daugumos.

Pagaliam nurodė į grasiantį naujo karo pavojų. Kadangi sov. Rusija yra taikos šalininkė, ji bendrai su kitomis tautomis dirbs už taiką.

MERGAIČIŲ GIMNAZIJA MARIJAMPOLĖJE

Iš Marijampolės Rygiškių Jono valdžios gimnazijos iškirti mergaitės ir joms įsteigti atskirą Valdžios gimnaziją įsakymas jau duotas. Naujosios gimnazijos direktorium paskirtas ligšiolinis Marijampolės mokytojų seminarijos direktorius Treigys. Kitas pedagogų personalas daugiausia bus surinktas iš mokytojų seminarijos ir Rygiškių Jono gimnazijos mokytojų.

VOKIEČIAI GREITINASI PRIE JAPONŲ

RYMAS, rugs. 18. — Žinios iš patikimų šaltinių, Hitlerio vyriausybė staiga pradėjo gretintis prie japonų sudėgė didelį drauginguosius santykius. Nėra žinoma, ar vedami pasitarimai baigsis drauginga sutartimi, ar šiaip kokių susitarimų.

KATALIKŲ BAŽNYČIA INTENSIVIAU IMASI KOVOTI UŽ VERGUVĖS IŠNAIKINIMĄ

RYMAS, rugs. 18. — Tikėžiūrint to, pasaulyje apie 6 jimo Platinimo kongregacijos prefektas, Jo Emin. kardinolas Fumasoni-Biondi, paskelbė laišką visų misijų vyskulpams, kad jie imtųsi intensyviau veikti už vergovės panaikinimą.

Kardinolo laiškas daugiausiai taikomas Australijos, Naujosios Zelandijos ir Olandų Rytų Indijos vyskulpams.

Jo Eminencija pareiškia, kad praktiškai kone kiekvieną pasaulio vyriausybę yra įsteigęsi žmonių vergovė. Nėra žinoma, kad kas metai apie 2,000 vergų iš Afrikos pasiunčiami į Arabiją ir ten jie parduodami turtingiems arabams.

Katalikų Bažnyčia kovoja prieš žmonių vergovę. Popiežius Leonas XIII paskelbė tos kovos programą, kuri privalo būti vykdoma ir bus vykdoma.

UŽ KONSTITUCIJĄ IR LAISVĘ

Pasaulinėje parodoj, Chicagoj, pirmadienį minėta konstitucijos diena. Visose iškilmėse vyraavo respublikonai. Jų vadai sakė prakalbas. Įspėjo žmones, kad daugiau imtų rūpintis krašto konstitucijos ir laisvės apsauga. Nurodė, kad prieš konstituciją ir laisvę veikia galingos demokratų partijos jėgos, kurių priešakyje yra demokratų administracija.

Savo keliu prez. Roosevelto administracija visą laiką tvirtina, kad šiandien krašte vykdoma naujosios santvarkos programa nieku būdu nekludodo nei konstitucijos, nei laisvės. Vien dirbama už darbininkų buities gerinimą. Ši darba dirbant ne mažai kliūva pramonininkams, kurie varžomi, kad neišnaudotų darbininkų taip, kaip iki šiol būta. Tas gi nėra priešinga nei konstitucijai, nei laisvei.

GUBERNATORIAUS ŽMO- NA ATSIKAKO KANDI- DATŪROS

HARRISBURG, Pa., rugs. 18. — Gubernatoriaus Pinchoto žmona Cornelia paskelbė, kad ji atsisako kandiduoti į Pennsylvanijos gubernatorių su nepriklausomos partijos tikietu. Pažymi, kad jai laimėti yra neįmanoma.

Chicago Heights traukinyje sudaužė Dixie Dairy Co. vežimą. Žuvo vežėjas ir arklys.

SANGHAJUS, rugs. 18. — Kinija patenkinta, kad sov. Rusija priimta T. Sajungon.

KARDINOLAS MUNDE- LEIN JAU RYME

RYMAS, rugs. 18. — Jo Emin. kardinolas Mandelein, Chicagos arkivyskupas, šiandien čia atvyko iš Paryžiaus. Jo Eminencija geležinkelio stotyje pasitiko Amerikos kolegijos kunigai pauliečiai, auklėtiniai ir kai kurie vietos amerikiečių kolonijos vadai.

Kardinolas pareiškė, kad gerą kelionę turėjo vykdamas iš Paryžiaus. Sakė, kad Ryme išbus iki spalio mėn. 9 d.

Vatikane tuo tarpu viskas jau prirengta kardinolo iškilmėms — minėti 25 metų sukaktuves, kaip yra konsekruotas vyskupas.

BAIGĖS RŪBŲ VALYMO LOKAUTAS

Chicagoj pagaliam užbaigtas rūbų valymo lokautas, kurs tęsėsi apie porą savaičių.

Šis lokautas vyko dėl kai kurių rūbų valymo įmonių, kurios nesilaikė kodo ir vykdė nepakenčiamą kainų konkurenciją.

Cleaning and Dyeing Plant Owners sąjunga vakar išlygino visus nesusipratimus ir pasirašė sutartį, kuri nukreipta prieš žalingą konkurenciją.

SUŽEISTA 43 VAIKAI

BEDFORD, Ind., rugs. 18. — Apvieto mokyklos busas vežant vaikus mokyklon. Sužeista 43 vaikai.

ORAS

CHICAGO IR APYLIN. KES. — Numatoma giedra; kiek šilčiau popiet.

"DRAUGAS"

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius

PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos Valstybės: **\$6.00**. Pusei metų — **\$3.50**; Trims mėnesiams — **\$5.00**; Vienam mėnesiui — **75c**. Kitose valstybėse: **\$7.00**; Metams — **\$7.00**; Pusei metų — **\$4.00**; mėnesiui — **65c**.

Šlaibymų kainos prisiūniamos pareikalavus.

Redakcijoje ir korespondentams raštų negrąžina, nesuradus tai padaryti ir negrąžintiama tam tikra suma.

Redakcijai priima — nuo 11:00 iki 12:00 val.

Šlaibymai sekantys dienai primami iki 5 val. popiet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.

PRENUMERATOS: One Year — **\$6.00**; Six Months — **\$3.50**; Three Months — **\$2.00**; One Month — **75c**. Pusei metų — **\$3.50**; Trims mėnesiams — **\$5.00**; Vienam mėnesiui — **75c**. Kitose valstybėse: **\$7.00**; Metams — **\$7.00**; Pusei metų — **\$4.00**; mėnesiui — **65c**.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results. Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIEŅOS KLAUSIMAI**LABDARIŲ DARBAI**

Lietuvių R. K. Labdarių Sąjunga, kuri veikia daugiausia Chicagoje, yra viena iš veikiausių lietuvių organizacijų Amerikoje. Ji veikia nuo 1914 metų. Vadinas, šiemet jai užėjo dvidešimts metų nuo įsisteigimo.

Per 20 metų mūsų labdariai daug nuveikė. Jų kuopos ir pats centras daug nelaimingų sušėpė ir gausiai sušėpė. Be to, labdariai sąjunga pastatė lietuvių ligoninę, kuri jau nuo 1928 m. sėkmingai veikia ir gražiai mūsų tautos vardą garsina. Tai yra įstaiga, kuria teisingai ir nuosirdžiai galime pasididinti.

Labdariai, ir tą didelį darbą atlikę, nemano savo organizacijos likviduoti. Priešingai, jie stengiasi dar labiau praplėsti savo veikimą. Jie, tebevarydami šelpimo darbą kaip ir pirmiau, sunkiai ir nuosirdžiai darbuojasi, kad našlaičiai ir seneli prieglauda pastatytų. Tam tikslui jau ir ūkį turi nupirkti. Kaip greit ūkio skolas bus išmokėtos, taip greit bus pastatytos prieglaudų statymai. Tiesa, tai yra didelis užsimojimas, bet prie gerų norų ir su plačiosios visuomenės parama viskas galima įvykinti.

Lapkričio 4 d. įvyks Lietuvių R. K. Labdarių Sąjungos metinis seimas Dievo Apvaizdos parapijoje, Chicagoje. Mes manom, kad ta pačia proga labdariai minės savo organizacijos veikimo 20 metų sukaktuves. Spėjame, kad ta reta proga ir centras, ir kuopos padidins savo veikimą ir savo seimą suorganizuos istorinį pilną to žodžio prasme. Be abejo, prie to jubiliejinio labdarių seimo prisidės ir kitos mūsų draugijos bei organizacijos. Labdarių Sąjunga dirba visų lietuvių gerovei, dėlto visi lietuviai turi ją palaikyti ir padėti dirbti labdarininkų darbams. Per keletą metų nuosirdžiai, uoliai ir vieningai padirbėję ne nepajusime, kaip dar keletą reikalingų įstaigų susilauksime. Tat, eime Lietuvių R. K. Labdarių Sąjungai ir palik.

A. P. Sandys

SUGRIŽIMAS

Įspazinties klansykla buvo šone bažnyčios. Raulas šiek tiek matė altorių ir kolėtą suoh. Glaudėsi, kiek galėjo, klansyklos kampe, kad pasislėpus nuo žmonių. Laimė jo, kad klansyklos durukės buvo uždarytos.

Bažnyčios varpas nustojo skambėti, žmonės ėjo į bažnyčią. Raulas pakreipė savo galvą į vieną ir į kitą pusę. Kaip greitai dvidešimts metų prabėgo! Nieks čia neatsimainė... Žmonės vis tebelipo į kalną bažnyčios link išklauptų šv. Mišių šventą valandą ryto.

Turbūt ir jis darytų tą patį dalyką, kaip ir jie. Būdamas mažas, jis niekada neatsimindavo šv. Mišių. Žiema, šaltai, lietus, sniegas, nieks jo negalėjo atitraukti nuo bažnyčios. Jis net tarnavo Mišioms. Kiek gražių valandėlių, kiek malonių aplankymų praleista šioje mažoje

KITI LAIKRAŠČIAI APIE SKRIDIMĄ

Visi lietuvių laikraščiai, išskyrus socialistiškus, griežtai išleina prieš "N-nų" redaktorių, kurie nesugebėjo prirengti lėktuvo, kad leit. Vaitkus juo galėtų skristi į Lietuvą šiemet. Visi piktinasi dėl skridimo atidėjimo kitiems metams.

Sandariečių laikraštis "Sandara" klausia: "Kam buvo reikalinga kreiptis į Lietuvą sužinojimui oro? Juk oras niekad nebuvo pastovus. Iš kitos pusės, jei reikalinga faktų apie orą, jų galima gauti ir čia pat Chicagoje arba New Yorke".

Laikraštis rašo, kad priežasčių reikia ieškoti kur kitur, bet ne ore. "S-ra" sako:

"Kuomet pačioj pradžioj buvo organizuojamas komitetas paremti Janušausko skridimą, tai blaiviai mąstantis žmonės reikėjo abejonių tuo keliu bus galima atsiekti tik slo. Pirmieji skridimo promotoriai iš pavydo ar kitų politinių išrokavimų stengėsi įdėti tik vieną, kitą pašalinį asmenį į komitetą, didžiumą vietų pasilaikė sau. Žinoma, niekas prieš tai neprotestavo ir nekėlė triukšmo. Kooperaciją parodė visi be skirtumo".

"Sandara", kuri beveik be rezervų ant-rąjį transatlantinį skridimą rėmė, nori įspėti, kas iš to viso dabar išeis ir dėl to rašo:

"Skridimo komitetas, sakosi, jau baigęs savo darbą ir visą dalyką palieka visuomenei. Juokingas dalykas! Kaip jis galėjo baigti, kuomet darbas net nepradėtas ir lėktuvas tebetupi Wisconsin? Jeigu komitetas jaučiasi bejėgiu ir sukompromituotu, tai jį reiktų perorganizuoti prašalinant arba pažabojant tuos plačiabarnius, kurie dėl vieno ar kito laikraščio naudos kompromituoja patį tikslą ir visus lietuvius. Jeigu nebus įvesta reformų, tai ir pats p. Vaitkus greičiausiai nusiplies rankas, kaip jau anksčiau padarė Janušauskas. Tuomet žmonių sudėti pinigai nueis niekais".

Aišku, kad ALTASS komiteto valdyba neteko visuomenės pasitikėjimo ir ji turi pasitraukti. Visas darbas turi būti perorganizuotas, jei norima skridimą įvykinti bent kitais metais, nors jis nebūtų toks reikšmingas, kokią būtų turėjęs šiemet. "Naujienų" redaktoriai, per metus laiko bliofave, daug žadėję, savo šlamštą populiarizavę ir jo biznį kėlę, darbo neatliko, visuomenę suvylę, dėl to jie turi sušaukti visuomenišką susirinkimą, rezignuoti ir antrojo skridimo organizavimo darbą turi paimti tie, kuriems rūpi pats skridimo įvykdymas, bet ne partinis ar asmeniškasis biznis.

"Amerikos Lietuvis", taip pat ligšiol rėmęs antrąjį skridimą, sako, kad, jei šiemet skridimas nevykdomas, ne orą reikia kaltinti, bet "N-nas". Jis rašo:

"Kaip Naujienos taip ir Skridimo sąjunga žinojo, kad lakūnui Vaitkui stoka prityrimo tolimon kelionėn ir šiemet skrist negalės, tačiau lietuvių kolonijoms tikrino, kad skris šiemet. Bet dabar kaip jau veik visi pinigai skridimo tikslui surinkta, tai atsiklausia į antro Transatlantinio skridimo komitetus — "Ar skrist šiemet, ar ne?"

bažnytelėje! Dėlto ir Tadas Rudis išrinko jį, kaip tinkamiausį žmogų, kuris atliktų darbą.

— Girdėjau pasakojant, kad kas tai paaukojo aukšingą lemputę su deimantu šitai bažnyčiai. Žmonės kalba, kad ji dega prieš statulą — kalbėjo Tadas Raului, kada abu sėdėjo miške ir valgė vakarienę. — Jūs tas žinias surinkau vakar nuo žmonių būdamas mieste. Klausant jų kalbų, žmogus manai, kad toji lemputė koks didelis stebuklas.

Raulas nusijuokė. Kur čia galėjo tokia nuskurusi bažnytelė turėti tokią brangią lemputę ir dar su deimantu! Turbūt, koks nors turtuolis paaukojo; kitaip negalėjo būti.

— Bet nematau, kad verta būtų imti tokį bevertę dalyką. Kai kada apsigauini su mažųjų miestų policija. Ji kai kada greitai pagauna vagis, o mes čia ne norime šposauti, kadangi Chicagoje turime atlikti didelį darbą. Aš manau, mes gana daug lobių gausime, kada toji gau-

Plėskime Vilniaus Vadavimo Akciją**MINKIME SPALIŲ DEVINTĄJĄ**

Lenkų pavergtų Vilniaus krašto mūsų tauta neišsivadėjo ir neišsivadės. Daug metų praėjo, kai Lietuva neteko Vilniaus. Galingosios valstybės per Tautų Sąjungą ir kitokiais būdais verstė vertė mūsų tautą taikintis su Lenkija ir tuo būdu išsivadėti savo senosios sostinės, kur tiek daug mūsų tautos brangenybų randasi, kur ėjo tautos atbudimo darbas ir kur paskelbta Lietuvos Nepriklausomybė, tačiau jokia jėga neprivertė Lietuvos išsivadėti Vilniaus.

Nuo pat Vilniaus užgrobinio visoj mūsų tautoj buvo vedama akcija už sostinės atvadavimą. Prie tos akcijos gana daug ir nuosirdžiai dėjos ir Amerikos lietuviai. ALRK 1920 metais patį pirmąjį išskėlė reikalą minėti spalio mėnesio 9 d., Vilniaus užgrobinio dieną. Kongrese buvo praversta atitinkamas nutarimas, kuris kasmet vykdomas. Ren-giant Vilniaus gedulos dienos paminėjimą, daug padėta vilniečiams kovoti dėl savo teisių ir Vilniaus vadavimo idėja palaikyta gyva šio krašto lietuvių tarpe.

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet A. L. R. K. Federacijos 24 kongresas, įvykęs Clevelande, vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kuria energingai ragina amerikiečius visą frontą vartyti akciją dėl Vilniaus atvadavimo ir tinkamu būdu minėti spalio mėn. 9 d. Šių

"Juk ir lakūno Janušausko, pirmo Lietuvos valdytojo tas pats klausimas buvo! Tai kodėl tasyk nebuvo kreiptasi į visokius "profesorius" — "ar skristi šiemet ar ne?" Janušauskas skridimo sąjungos buvo atstatytas ir "Naujienos" paskelbė — naują lakūną p. Vaitkų Janušausko vietoje be jokio visuomenės atsklausimo.

"Kodėl taip to dienraščio ir tos taip vadinamos ALTASS daroma pakol kas nežinoma. Vienok visuomenė rėmusį tą skridimą nori žinot kas atsitiks su jos duosiomis aukomis aukantomis tam skridimui".

Socialistų šlamštą mus puolė dėl to, kad mes reikalavome žinių, kodėl skridimas neįvyko ir taip pat smulkmeniškų apyskaičių. Bet dabar matome, kad ir kiti laikraščiai lygiai to paties reikalauja. Tai gi nėra ko pykti ir bereikalo koliotis. Visuomenė dėjo pinigus,

metų kongreso rezoliucija yra tokia:

"Kadangi Federacijos centro valdyba susitarė su Vilniui Vaduoti Sąjungos atstovais, lenkiais praėjusį pavasarį Amerikoje, Vilniaus pasų ir ženklelių platinimo reikalą;

"Kadangi A. L. R. K. Federacija padaroma Vilniui Vaduoti centru Amerikoje;

"Kadangi Federacija ir praityje daug rūpinosi Vilniaus vadavimo reikalais, šelpė Okupuotosios Lietuvos lietuvių našlaičius, rėmė to krašto lietuvių tautinį sąjudį;

"Kadangi visa mūsų tauta neatlaidžiai siekia Vilniaus atvadavimo ir atmeta visokius lenkų gudrius pasiūlymus eiti su jais į taiką Vilniaus klausimo neišrišus —

"Federacijos kongresas pakartoja organizuotųjų Amerikos lietuvių katalikų griežtą nusistatymą kooperuoti su visa tauta Vilniaus vadavimo darbuose; ragina Federacijos skyrius uoliai platinti Vilniaus pasus ir ženklelius; energingai vesti Vilniaus vadavimo akciją ir visur suruošti Spalių Devintos minėjimą".

Aiškesnio nusistatymo, be-rods, nereikia. Pasisakyta už Vilnių ir nutarta veikti. Tačiau, mūsų priežodis sako, kad "sausio — nieks neklausio". Rezoliucijos kad ir gražios, nu-tarimai kad ir griežti, jei nepridėsimė sunkaus, nuolatinio ir nuosirdaus darbo, nieks iš to neišeis. Federacijos kongre-sas savo padarė. Dabar ape-

nes jai buvo skelbiama, kad skridimas tikrai šiemet įvyks, o dabar turi teisę paklausti, kodėl skridimas atidedama ir kas ištikrųjų yra kaltas, kad taip atsitiko.

LRKSA VAJUS

Mūsų visuomenė neturėtų pamiršti, kad pastaruoju laiku eina Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoje naujų narių prirašinėjimo vėjus. Reikalinga, kad visi, kas tik gali, tame darbe padėtų. LRKSA yra stipri frater-nalė organizacija, prie kurios turėtų priklausyti kiekvienas lietuvis katalikas. Taip pat reiktų atkreipti dėmesio į LRKSA vaikų ir jaunimo skyrius, kurie yra sutvarkyti sulig vėliausiu apdraudės departamento reikalavi-mų. Tėvai savo vaikus turėtų apdrausti ne kur kitur, bet LRKSA.

BRUTAS: Įstatymai mane saugoja.

Aš apskundžiau krikščionį... o tu, tu jį pasmerkei. Eikš ir pažiūrėk savo nusikal-timo! (Nori jį išvesti; bet žaibas užmuša Brutą, ir pasirodo dviejų kankinių ber-niukų garbė.

BRUTAS: Dievo teisingumas! Ach! (Krinta negyvas).

EMILIJUS: Kokias mirtis! Krikščio-nių Dieve, dabar pažinau aš tave! Taip, tu esi vienas tikras Dievas, kuris myli ir baudi. Aš tikiu į Tave; taip pat ir aš esu krikščionis. (Klaupia).

Angelų choras
Kankiniai, jūs nugalėjote!
Tad džiaukitės jės šiandien
Pas Dievą, kurį mylėjote
Dangaus džiaugsmas tik jumiem!

Zemė, dangus pina jums
Amžiną garbės vainiką,
Jūsų meilė ir drąsumas,
Dangaus Viešpačiui patinka.
Uždanga.
Galas.

1930 Vytauto Didžiojo metais.

BRUTAS: Įstatymai mane saugoja.

Aš apskundžiau krikščionį... o tu, tu jį pasmerkei. Eikš ir pažiūrėk savo nusikal-timo! (Nori jį išvesti; bet žaibas užmuša Brutą, ir pasirodo dviejų kankinių ber-niukų garbė.

BRUTAS: Dievo teisingumas! Ach! (Krinta negyvas).

EMILIJUS: Kokias mirtis! Krikščio-nių Dieve, dabar pažinau aš tave! Taip, tu esi vienas tikras Dievas, kuris myli ir baudi. Aš tikiu į Tave; taip pat ir aš esu krikščionis. (Klaupia).

Angelų choras
Kankiniai, jūs nugalėjote!
Tad džiaukitės jės šiandien
Pas Dievą, kurį mylėjote
Dangaus džiaugsmas tik jumiem!

Zemė, dangus pina jums
Amžiną garbės vainiką,
Jūsų meilė ir drąsumas,
Dangaus Viešpačiui patinka.
Uždanga.
Galas.

1930 Vytauto Didžiojo metais.

kričių ir skyrių eilė. Spalių 9 d. jau čia pat. Pasirūpinkime, kad visose lietuvių kolonijose būtų surengtas Vilniaus gedu-lo paminėjimas ir sutraukta daug žmonių. Reikia darbas taip praversti, kad visi lietu-viai be jokių išimčių pajustų turį šventą pareigą spalio 9 dieną ir į bažnyčią nueiti, kad pasimelsti už žuvusius kovoje dėl Vilniaus, ir į surengtą va-karą ateiti, kad pasiklausyti prakalbų ir bendrai pasitarti sostinės vadavimo reikalais.

Į spalio devintosios minėji-mą reikia įtraukti visus kolo-nijos veikėjus, visas draugi-jas ir panaudoti visas galimas priemones tos dienos parengi-mų išgarsinimui. Kur galima, reikia mėginti ir į angliškąją spaudą įeiti, aiškinant Vil-niaus klausimą ir garsinant, kad spalio 9 d. salės bus už-pildytos lietuviais, Vilniaus iš-silgusiais. Bet reikia pasirū-pinti, kad tos salės ištikrųjų būtų užpildytos, kad kitatan-čių spaudos atstovai ištikrųjų pamatytų, jog lietuviai nejuo-kais siekia savo senosios sos-tinės atvadavimo.

Lietuvių jaunimas aktyviai turėtų dalyvauti šiame kilnia-me judėjime. Federacijos sky-riai, rengdami tautinės gedulo dienos minėjimą, neturi pamir-šti, kad ir programoj turi jau-nimas figuruoti ir publikos žy-mią dalį sudaryti. Ligšiol tuo-se parengimuose jaunimo kuo-mažiausia dalyvaudavo. Cho-ristai kad ir atėdavo padai-nuoti, tai padarę programos pradžioje, visi ligi vienam iš-dumia per duris lauk, palik-dami salės tik senesnius žmo-nes. Tai būdavo ir negražu ir visai nepatriotiška. Tuo jau-nimas parodo savo išėjimą tautiškų žvilgsniu.

Mūsų parapijų ir ankštes-niosios mokyklos tą dieną tu-rėtų suorganizuoti klausimą, dėl ko lietuvių tauta tiek sie-lojasi dėl Vilniaus atvadavi-mo, ką Vilnius reiškia Lietu-viai ir t.t.

Visuose susirinkimuose, ypa tingai spalio devintoj, platin-ti Vilniaus pasus ir ženklelius. Taip pat ir aukų reikia parin-kti vilniečių veikimo palaiky-mui. Aukus reikia siųsti į Fe-deracijos sekretoriatą, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill., išrašant čekį išdiminko kun. M. Kazėno vardu.

Taigi, rūpinkimės Vilniaus reikalais nuosirdžiai, nuolat, o ypač spalio 9 dieną pasidar-buokime. Toji kolonija, kuri Vilniaus užgrobinio dienoj, spa-lių devintoj, nesurengs pami-nėjimo, užsitrauks papeikimą.

Visokiais būdais ir visada plėskime Vilniaus vadavimo akciją!

ALRK Sekretorius,
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Ill.

KAIP RUSAI LIETUVIUS ŽUDYDAVO

Rusai daug nekaltų mūsų tautiečių žiauriai nužudė. "Žvaigždės" 4 Nr. yra toks labai nepaprastas rusų elgesys aprašytas, kurį čia perspausdi-name.

"Šiemet sukako lygiai 70 metų nuo paskutinio lenkme-čio, apie kurį ir dabar mūsų žmonės Lietuvos kaimuose dar daug dalykų pasakoti moka. Iš tų skaudžių įvykių tik vie-ną liūdną pasaką čia paminė-sime.

"Tai atsitiko 1863 metais Šaravų miške (Josvainių val.) Sukilėliai miškų tankumynuo-se slapstėsi. Kas rytas susiri-ndavo prie vieno ąžuolo pa-simelsti. Prie to ąžuolo buvo pastatėlis. Viršuje buvo prie medžio prikaltas kryžius. O pačiame ąžuole buvo iškaltas įdubimas, kuriame būdavo sle-piamas šv. Sakramentas. Sep-tyni kunigai čia kas rytas lai-kydavo paeiliui šv. Mišias. Mano tėvelis, kuris tik vienas išliko gyvas iš visų tų sukilė-lių, štai ką man papasakojo:

"Vieną rytą visi kunigai laikė mišias, klausė išpažinėių (Tęsinys 3 pusl.)

A.L.R.K. Federacijos Sekretoriaus Raportas 24 Kongresui

(Tęsinys)

36. Pranas Viktoras Raulinaitis — 6788 sv. frankų.
37. Felicija Rogalaitė — \$25.00.
38. R. Sidlauskas — \$100.00.
39. Jonas Statkevčius — \$50.00.
40. Pranas B. Švickis — \$100.00.
41. Pranas Valauskas — \$25.00.
42. Uršulė Urnešitė — 10,667 šveicariškų frankų.
43. Emilija Urnešitė — \$50.00.
44. Juozas Urmanas — \$25.00.
45. Antanas Valavičius — \$50.00.
46. Grigas Valandis — \$50.00.
47. Kazys Zagrakalis — \$25.00.
48. Henrikas Žilvičius — 6159 šveicariškų frankų.

Amerikoj gyvenamieji skolinkai yra šie:

1. Paulius M. Adomaitis advokatas — \$700.00.
2. Petras Atkočiūnas dentistas — \$500.00.
3. Juozas Andriulaitis — \$200.00.
4. Ignas Juozas Barkus advokatas — \$600.00.
5. Viktoras Balanda advokatas — \$750.00.
6. Petras Česnulis advokatas — \$750.00.
7. Kazys P. Čibirka — \$300.00.
8. Petras P. Daušvardis advokatas — \$800.00.
9. Vincas Jusas — \$300.00.
10. Petras B. Jurgelionis — \$400.00.
11. Jonas Pocius — \$100.00.
12. Juozas P. Pautienis — \$300.00.
13. Jokūbas J. Šilka Kun. — \$800.00.
14. Dr. Aleksandras M. Rakus — \$300.00.
15. Dr. Antanas Rakauskas — \$550.00.
16. Dabirinkų Sąjunga — \$5,000.00.

Kandidatai į Centro Valdybą

Laikantis konstitucijos dėsnių, Federacijos skyriai nominavo šiuos veikėjus kandidatais į centro valdybą. Iš šių kandidatų 24-tas kongresas turės išrinkti devynis į būsimąją valdybą:

Kun. V. Abromaitis, Braddock, Pa.
Kun. Ig. Albavičius — Chicago, Ill.
Kun. J. Ambotas — Hartford, Conn.
A. Bacevičius — Chicago, Ill.
Kun. J. Balkūnas — Brooklyn, N. Y.
J. Bulevičius — Homestead, Pa.
Adv. P. Česnulis — Cleveland, Ohio.
Kun. P. Česna — Mahanoy City, Pa.
Pr. Čizauskas — Chicago, Ill.
Pr. Galinis — Boston, Mass.
J. Grebliūnas, Homestead, Pa.
Kun. K. Jenkus — Boston, Mass.
Kun. Pr. Juras — Lawrence, Mass.
Kun. A. Jurgutis — Bridgeville, Pa.
Kun. Pr. Juškaitis, Cambridge, Mass.
Kun. M. Kazėnas — Pittsburgh, Pa.
Kun. A. Karužikis — Cleveland, Ohio.
A. Knellys — So. Boston, Mass.
Kun. S. Knellys — Norwood, Mass.
Prilotas M. Krušas — Chicago, Ill.
K. Krušinskas — Brooklyn, N. Y.
Kun. P. Lekešis — Brooklyn, N. Y.
Kun. J. Mačiulis, M. I. C. — Chicago, Ill.
J. P. Mačiulis — Brooklyn, N. Y.
F. B. Mast — Chicago, Ill.
Teklė Maželienė — Boston, Mass.
Kun. Dr. J. Navickas, M. I. C. — Thompson, Conn.
O. Nevutytė — Chicago, Ill.
Kun. N. Pakalnis — Brooklyn, N. Y.
A. Paleckis — Pittsburgh, Pa.
Dr. A. Rakauskas — Chicago, Ill.
Kun. J. Simonaitis — Elizabeth, N. J.
Leonardas Šmutis — Chicago, Ill.
K. Stribienė — Cicero, Ill.
Kun. Pr. Strakauskas — Lowell, Mass.
S. Subatienė — Jamaica, L. I., N. Y.
Kun. J. Švagėdys — Montello, Mass.
J. Tamkevičius — Pittsburgh, Pa.
Kun. K. Urbonavičius — Boston, Mass.
Kun. M. Urbonas — DuBois, Pa.
Kun. J. Valčiūnas — Cicero, Ill.
Kun. J. Vališoras — Pittsburgh, Pa.
Konstantas Vališoras — Pittsburgh, Pa.
Anastasas Valandis — Cicero, Ill.
Kun. E. Vasiliauskas — Homestead, Pa.
K. Vencius — Lawrence, Mass.
K. Vilniškis — Brooklyn, N. Y.
Kun. F. Virmauskas — Boston, Mass.
A. J. Žvirblis — Chicago, Ill.

Metų įteigos:

Rugpjūčio mėnuo — 1933 m.
Rugpjūčio mėn. balansas — \$704.31
1. Sv. Pan. Gimimo par. 3 draugijos \$3.00
Martijonų Rėmėjų 41 sk. Archer Heights 2.00
L. Vydžių choras, Waterbury, Conn. 1.00
Viso 6.00
Spalio mėn.
L. R. K. S. A. 180 kp. Chicago 1.00
Tretininkai, Brighton Park, Chicago 1.00
Fed. 19 sk. Chicago, Vilniaus nsl. 10.21
Viso 12.21
Lapkričio mėn.

Sv. Antano par. Omaha, Nebraska 1.00
Federacijos apskr. Philadelphia, Pa. 6.00
Vilniaus našlaičiai Fed. 12 sk. Cicero 7.31
Viso 14.31

Gruodžio mėn.

Fed. 3 sk. Boston, Vilniaus našlaičiai 10.00
Fed. 3 sk. Boston, Dariaus-Girėno pam. 10.00
Kun. A. Jurgutis, Bridgeville, Pa. už 50 knygelių "Sv. Metai ir Kat. Akc." 1.00
Kun. A. Simkevičius, Pittsburgh, Pa. už 70 knygelių 1.40
Kun. E. Stelgman, Youngstown, Ohio už 100 knygelių 2.00
Kun. E. Wassel, Donora, Pa. už 100 kn. 2.00
Kun. M. Urbonas, DuBois, Pa. už 150 kn. 3.00
Kun. J. Misius, Ellsworth, Pa. už 1 kn. .05
Kun. M. J. Kazėnas, Pittsburgh, Pa. už 500 knygelių 10.00
Kun. J. Vališoras, Pittsburgh, Pa. už 200 knygelių 4.00
Kun. J. Šupinskas, Sugar Notch, Pa. už 300 knygelių 6.00
Fed. 18 sk. New Britain, Conn. dr. ju mokėčiai 6.00
Kun. J. Švagėdys, Montello, Mass. už 300 knygelių 6.00
Viso 61.45

Sausio mėn. 1934 m.

Kun. S. Barikus, Kewanee, Ill. už 200 knygelių 4.00
L. R. K. Dramos Sąj. Scranton, Pa. met. mok. 1.00
Feder. 49 sk. Lowell, Mass. dr. ju mok. už 1933 m. 6.00
Kun. J. Karalius, Shenandoah, Pa. už 300 knygelių 16.00
Fed. 3 sk. Boston, Mass. už 100 kn. 2.00
Fed. 18 sk. New Britain, Conn. už 100 knygelių 2.00
Kun. S. Čepanaitis, Homestead, Pa. už 300 knygelių 6.00
Viso 37.00

Vasario mėn.

L.R.K.S.A. 112 kp. Bridgeville, Pa. 1.00
Sodalitėjų dr. ja Bridgeville, Pa. 1.00
Gyvojo Raš. dr. ja Sv. Kaz. par. Phila., Pa. 1.00
Apstatytės Mados dr. ja Phila., Pa. 1.00
Fed. 42 sk. draugijų mokėčiai, Indiana Harbor, Ind. 4.00
Sv. Jurgio parap. Phila., Pa. dr. ju mokėčiai 11.00
Fed. 3 sk. Boston, Mass. Vilniaus reikalams 15.00
Fed. 3 sk. Boston, Mass. Dariaus-Girėno paminklo fondui 15.00
Kolegijos Rėmėjų 41 sk. Archer Heights 1.00
Viso 50.00

Kovo mėn.

Fed. 15 sk. Dievo Apy. par. Chicago dr. ju mokėčiai 12.00
Fed. 19 sk. Brighton Park, Chicago dr. ju mokėčiai 10.00
Fed. 19 sk. Brighton Park, Chicago, Vilniaus reikalams 10.14
Sv. Petro dr. ja, Bridgeport, Chicago Gim. par. Sv. Kaz. Ak. Rėm. 8 sk. Chicago 1.00
Fed. 7 sk. Town of Lake, Chicago 2.00
Fed. 19 sk. Brighton Park, Chicago 2.00
Mot. 8-gos 55 kp. West Side, Chicago 1.00
Fed. 62 sk. Pittsburgh, Pa. dr. ju mokėčiai 15.00
Viso 54.14

Balandžio mėn.

Labd. 7 kp. Atėjos Vartų par. Chic. 1.00
Fed. 49 sk. Lowell, Mass. badaujančių Vilniečių šelpimui 27.45
Fed. 47 sk. Providence, R. I. badaujančių Vilniečių šelpimui 28.00
Fed. 47 sk. Providence, R. I. Dariaus-Girėno paminklo fondui 15.00
Fed. 47 sk. Providence, R. I. dr. ju mokėčiai 5.00
Viso 85.45

Gegužės mėn.

Sv. Jurgio par. choras, Philadelphia, Vilniaus reikalams 19.83
Fed. sk. 25, Baltimore, Md., dr. ju mokėčiai 2.50
Iškelstas U. S. Bonas 50.00
Mot. Są-gros Mass. Maine ir N. H. apskr. metinė duoklė 1.00
Vilniaus pasų 30 sk. Fed. 10 sk. Norwood, Mass. 3.00
Vilniaus žemkiai 10 sk. Fed. 10 sk. Norwood, Mass. 28.05
Viso 104.18

(Daugiau bus)

KAIP RUSAI LIETUVIUS ZUDYDAVO

(Tęsinys nuo 2 pusl.)

ir dalino švenčiausią. Aš tarnavau per visas mišias iš eilės. Tuomet aš tebebuvo vos 17 metų. Pasibaigus mišioms, kunigas užgiedojo suplikaciją. Vyrų buvo labai daug, bet niekas nebuvo pasirengęs kovai. Staiga sudundėjo šūviai, suterškėjo kardų, durtuvų smūgiai. Rusai su kazokais apsupo mus iš visų pusių ir žudė besimeldžiančius... Nei gintis, nei bėgti nebuvo galima. Kunigas, kuris klūpojo šalia manęs, greitai suknūbo nuo kazokų kardo. Aš, gavęs į šoną su durtuvu, buvau tik truputį sužeistas. Greitai pasiritau po krūmais, o iš ten pasprukau į Šaravus. Čia pasislėpiau klone. Bet po kelių valandų pagautas, sužinojau, kad visi kunigai buvo be pasigailėjimo išžudyti. Daugelis vyrų buvo po tuo pačiu ažuolu pakarti. Tik vėliau jų kūnai buvo palaidoti Šaravų kapuose. Visi sumintieji buvo surakinti ir nuvežti į Kedainius. Ten aš tik iš tolo pamačiau savo tėvelį, kuris buvo vežamas į Sibirą. Aš patekau į rekrutus ir tik po rusų turkų karo, kaip garbingai pasižymėjęs karys, grįžau į savo tėvynę Lietuvą. Taip, pasakojų mano tėvelis, miręs didžiojo karo metu. Šaravų Vyrų Apaštalavimo nariai, minėdami tas skaudžias 70 metų sukaktuves, savo kaimo kapose, kur ilsisi septyni kunigai, šiais metais pasiryžo pastatyti koplytelę.

"O tasai ažuolas ir šiandien dar tebestovi, aukštai iškėlęs savo viršūnę virš visų kitų medžių. Tik tas įdubimas, kur buvo laikomas švenč. Sakramentas, vėl užaugo. Bet žmonės ir dabar teberodo tą vietą, kur buvo prikaltas kryžius. Mat, ažuolo žievė apango aplinkui ir paslėpė jį savyje. Du kiti kryžiai buvo toje pat vietoje prikalti. Ir juos ažuolas priglaudė į savo širdį. Tik pastutinio kryžiaus viena dalelė vos tematyti dabar."

Klausimas. Vakarų Virginijos valst. antspauda turi žodžius: "Montani semper Liberi". Ką tai reiškia?

Atsakymas. Visos valstybės, apart trijų, turi prasmežodžius ant oficialių antspaudų. Vakarų Virginijos yra lotynų kalboje ir reiškia: "kalniečiai visuomet laisviečiai". J. A. V. prasmežodis buvo priimtas 1782 m. ir, kaip visi žino, yra: "E pluribus unum".

Muzikos Pijonieriai

Rašo A. P. Stulga

MENDELSSOHNAS

Jokūbas Lindvikas Feliksas Mendelssohnas — Bartholdy, paprastai vadinamas Mendelsohnas, gimė Hamburge, Vokietijoje, 1809 m.; mirė 1848 m. Mendelsohnas buvo vienas iš didžiųjų pasaulio muzikinių; jis turėjo progos pradėti savo karjerą iš pat jaunų dienų. Jo tėvas buvo bankininkas ir užtektingai turėjo turto, kuriuo Feliksą auklėjo muzikoje ir bendrame moksle. Jo motina irgi buvo apsišvietusi moteris, viską suprantanti ir permatanti. Ji pati pradėjo lavinti muzikoje savo jauną magistrą. Ji jo nevertė prie pamokų, bet surasdavo tokius paskatinimo būdus, kurie jos sūneliui sukeldavo entuziazmą ir tokiu būdu su didžiausiu noru mokindavosi savo užduotis.

Yra toks priežodis: "gerai pradėta — pusė nudirbta". Panašiai šis priežodis tinka Mendelsohnui. Jo gera pradžia buvo jam šviesioji ateitis. Jis nežinojo vargo, nes jam nerūpėjo gyvenimo aplinkybės.

Jis turėjo daug ištikimų draugų. Gyvenimas buvo taikus ir normalus. Būdamas Mendelsohnas penkiolikos metų turėjo parašęs keturias operas, o būdamas septyniolikos metų

parašė overtūrą Šekespyro "Vidurvasario naktų sapnams", kuris yra itin gražus kūrinys. Jis buvo netik kompozitorius, bet sykiu ir gabus pianistas, žymus direktorius, muzikos instruktorius ir piešėjas. Leipzigėje jo laikais muzikos konservatorija buvo aukštam laipsny. Orkestras, kuriam jis vadovavo buvo vienas iš žymiausių. Mendelsohnas maršrutavo su koncertais po Vokietiją, Angliją ir kitas valstybes didžiausiu pasisekimu.

Žymūs jo veikalai yra keturių simfonijų, septynių overtūrų, dvi pianui koncertos, smuikui koncerto ir daugelis įvairių instrumentalių kompozicijų; šešios vargonų sonatos; vargonų preludijos, fugos ir muzika didžiųjų teatrų rašytojų veikalams, kaip Šekespyro, Goethės, Racine, Sophocles ir kitų. Jo muzika ir dabar plačiai vartojama ir mylima, ypač "Daina be žodžių" ir "Vestuvių maršas".

CHARLES GOUNOD

Retai kurios išskilmės apsieina be gražiosios "Ave Maria", kurią parašė C. Gounod, gimęs Paryžiuje 1818 metuose. Pirmoji jo inspiracija ir pirturėjo parašęs keturias operas, jo motina, kuri daug dėjo pa-

stangų savo sūnelio išauklėjimui. Baigęs Paryžiaus konservatoriją, pirmiausiai nukreipė dėmesį į bažnytinę muziką. Prie to, jis parašė populiarių operų ir kitokių kompozicijų. Jo opera "Faustas" ir "Romėjus ir Jultė" yra daugieliui žinomos. Jo giesmės ir dainos yra daug ir visur vartojamos tarpe įvairių tautų, įvairiose kalbose. C. Gounodas mirė 1893 m.

Kaip garbini švenčiausiąjį Sakramentą; ar mieliai skubini prieš to dangiškiojo valgio; koks yra tavo tikėjimas?

Jei nesulauksi maldoj stebuklų, visuomet karštame pesikalbėjime su Dievu rasi bent nusiramimimo.

NE NUSIMINKITE

Jūs galite gauti pas savo vaistininką tam tikrą TONIKĄ, kuris per ilgą laiką buvo vieno iš žymiausių preskripcijų. Tai yra tikrai gera nauda dėl vyrų — tik reikalaukite

Nuga-Tone

Mėnesinis treatmentas už Dolerį — pilnai garantuotas. Jeigu jūs nesijausite tvirtesniu, arba jeigu nebusite pilnai patenkintas, jūsų pinigai bus jums sugrąžinti.

RHEUMATISM

Pain—Agony Starts To Leave in 24 Hours

Happy Days Ahead for You

Think of it—how this old world does make progress—now comes a prescription which is known to pharmacists as Allenby and within 24 hours after you start to take this swift acting formula pain, agony and inflammation caused by excess uric acid has started to depart. Allenby does just what this notice says it will do—it is guaranteed. You can get one generous bottle at leading druggists or even there for 35 cents and if it doesn't bring the joyous results you expect—your money whole heartedly returned.

VISADA UZMIRSTA

Ar žinot, kodėl jos nemigo? Ji pati nežinojo. Jos blogas kvapas buvo priežastis, nes blogo kvapo niekas nemėgsta. Vienok vis tą gali pašalinti. Gargalauk su Listerine ir tas atlieks kas reikia. Vartok kasdien. Bandymai rodo, kad šis vaistas atlieka greit, ko kiti vaistai nepadarė per 4 dienas.

LAMBERT PHARMACEUTICAL COMPANY
St. Louis, Mo.

LISTERINE

promptly ends odors ordinary antiseptics can't hide in 4 days

NOVENOS

Ką tik išėjo iš spaudos
Novena, prie Sv. Antano 15c.

Novena Neperstojančios Pagalbos 10c

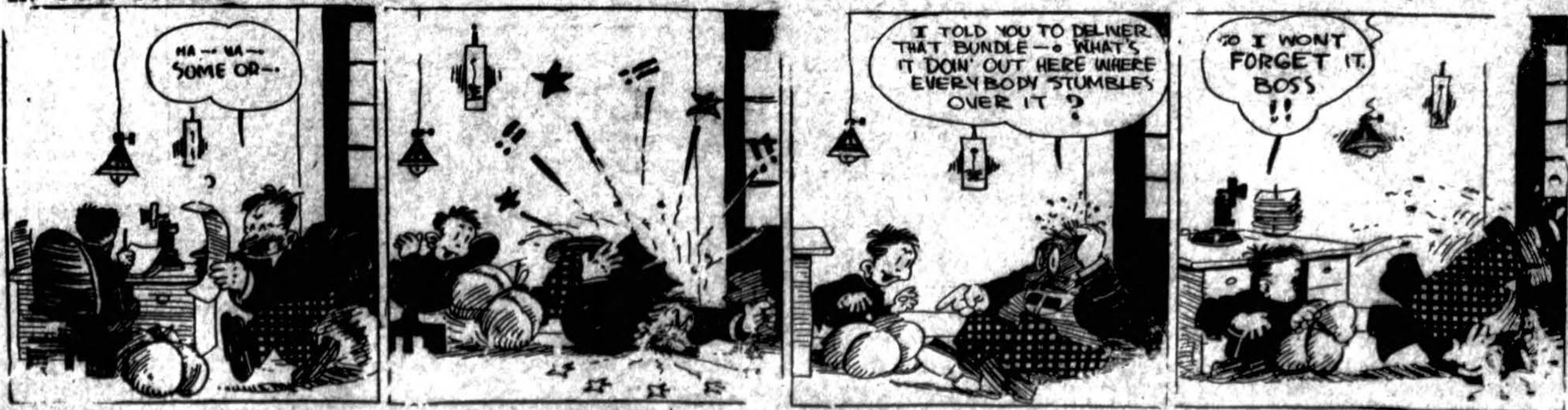
Novena prie Sv. Teresėlės, Mažos Gėlės antroji laida 10c

Daugiau imant, duodame nuolaidą galima gauti

"DRAUGAS" PUB. CO.,

2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Ill.

IN OUR OFFICE

WISCONSIN'O LIETUVIŲ ŽINIOS

VIKTORAS MANDRAVIOKAS, generalis agentas
815 — 45th Street, Kenosha, Wis.

NETEKUS VADO

Racine, Wis. — „Drauge“ jau buvo rašyta apie mirtį mūsų mylimo klebono kun. Antano Balinsko. Bėgalo liūdi visi Racine lietuviai ir meldžias už velionio sielą. Tai didelis ir netikėtas smūgis Šv. Kazimiero parapijai, nes neteko vado, kuris mus garbingai vedė virš 12 metų, netik sielų reikalo, bet ir švietiškoje, mūsų tautos, mūsų Lietuvos. Turėdami velionį už vadą, mes raciniečiai, niekad nebuvom pasilikę nuo kitų kolonijų; ne kartą net buvome užėmę pirmenybę.

A. a. kun. Antanas Balinskas buvo ramaus būdo, malonus apsiėjimui; niekad nie kur nesigyrė savo nuveiktais darbais, bei vargais; viskas jam buvo kuogeriausini. Dėlto turėjo daug prietelių. Visi jį gerbė ir mylėjo; net tikėjimo priešai apgailestauja.

Liūdi netik raciniečiai, bet ir Milwaukee lietuviai, kaip savo klebono; liūdi visi Wisconsin lietuviai, nes visose parapijose jis yra daug gera padaręs lietuviams, Bažnyčiai ir tėvynei.

Visą savo gyvenimą praleido Wisconsin sunkiai darbuodamasis, neatsižvelgdamas į savo sveikatą, kas, beabojones, sutrumpino jo gyvenimo dienas.

Kaip jau „Drauge“ skaitytojai žino, a. a. kun. Antanas Balinskas buvo valdytojas dviejų mažų parapijų: Milwaukee ir Racine; gyveno Milwaukee. Į Racinę važinėdavo. Nors kelio turėjo 26 mylias, bet tas jam nedarė skirtumo: visados laiku pribūdavo Mišioms, bet ir stacijoms, gegužinėms pamaldoms, rašančini ir kitokių se reikaluose. Ir taip per virš 12 metų.

Atėjo diena, kad A. Galinskis stotų kun. A. Balinsko nesulaukė. Grįžta be kunigo. Žiūri, kad visų akysse ašaros. Visi jau žino, kad niekad neužnešė velionio jų numylėto klebono, nes jo vietoj Mi-

šias laiko svetimtautis. Tai buvo baisi ir skaudi naujiena. Mirė taip staiga, nes Darbininkų Dieną dar laikė Mišias ir niekad niekam nesiskundė sergas; išrodė, kaip 45 metų, nors jau ėjo 52 metus.

Rugsėjo 10 d., 9 val. ryto Racine buvo gedulingos šv. Mišios už klebono sielą. Dalyvavo 6 kunigai. Mišias laikė kun. I. Chiklinski, O. F. M., asistavo kun. H. Novotny, diaconu kun. Koren, subdiakon, kun. M. Lipinski ceremonijų vedėjas ir kun. A. Erz santuariu. Pamokslą pasakė Kenosha, Wis., kleb. kun. M. Urbanavičius.

Velionis jaunas būdamas turėjo apiešti tėvynę ne iš savo valios, bet dėl rusų žandarų persekiojimo. Lai man būna leista prie kun. Urbanavičiaus pamokslą pridėti vieną įdomų dalykėlį.

Prieš penkis metus tulas lenkas su savo žmona važiuojo gatvėkariu. Moteris pamatė velionį laukiant gatvėkario, staiga sušuko nesavai balsu: „aš mačiau kunigą Balinską!“ „Tai kas!“, sakė vyras. Juk daug yra kunigų, bet ko tu šauki, kaip beprotė!“

Jinai jam aiškina, kad kun. Balinskas negyvas; jo dvasia Amerikoje; jį nužudė rusų žandarai, ar Sibire žuvo, nes visą parapiją Lietuvoje žino, ne ji viena. Sušaukus kokį ten lietuvių jaunimo susirinkimą, užklupo žandarai ir kun. Balinską išsivežė. Kur dėjo, niekas nežinojo ir niekas daugiau jo nematė. Visi sakė, kad žandarai nužudė. Už kiek metų atvažiuo į Ameriką ir visai buvo pamiršus apie kun. Balinską. Vyras jį papasakojo, kad kun. Balinskas jau ilgą laiką jo moteris netikėjo, kad kun. Balinskas būtų gyvas. Kada aš velionio apie tai paklausiau, man taip atsakė: „Visko galėjo būti, bet tas jau praėjo.“

Savo gyvenime velionis niekad nestatė save didvyriu, kaip kun. Balinskas, nes jo vietoj Milwaukee, kaip kun. Antanas Balinskas, buvo valdytojas dviejų mažų parapijų: Milwaukee ir Racine; gyveno Milwaukee. Į Racinę važinėdavo. Nors kelio turėjo 26 mylias, bet tas jam nedarė skirtumo: visados laiku pribūdavo Mišioms, bet ir stacijoms, gegužinėms pamaldoms, rašančini ir kitokių se reikaluose. Ir taip per virš 12 metų.

Atėjo diena, kad A. Galinskis stotų kun. A. Balinsko nesulaukė. Grįžta be kunigo. Žiūri, kad visų akysse ašaros. Visi jau žino, kad niekad neužnešė velionio jų numylėto klebono, nes jo vietoj Mi-

„LIETUVA ATSIKES PA-GEIDAUJAMA TIKSLĄ - VILNIŲ“

Kaip jau buvo pranešta, Lietuvoje apie savaitę laiko viešėjo žymus Švedų politikas Lindhagenas. Jis taip pat lankėsi ir Vilniaus krašte, kur kalbėjosi su visų tenai gyvenančių tautų atstovais. Grįžęs į Švediją Lindhagenas pareiškė, kad Skandinavijos ir Baltijos valstybių blokas susidarys, kai pradės vyrauti teisingumo ir teisingumo pagrindai. Šiandien daugelio valstybių politikoje veltui jų iekotumėm. Bet anksčiau ar vėliau šie dėsniai turės laimėti, nes tikrai kas tais dėsniais pagrįsta yra patvaru. Vilniaus klausimą laikau nebaisiu, nes jis yra per painius, kad jis pajėgų būtų sprendžiamas. Tai didžiausia kliūtis lietuvių bei lenkų tautoms susitaikinti. Tos tautos yra man lygiai brangios. Dar didžiojo karo metu dirbau jų laisvei ir nepriklausomybei. Man džiugu ir malonu, kad jos atgavo nepriklausomybę. Iš visos širdies aš joms linku susitaikinti. Vilniaus byla sąvaine išsinarplios, kai bus

arba vada. Dirbo ir dirbo nepaisydamas savo sveikatos, neieškodamas garbės, atsidavęs tarnauti Dievui, žmonijai ir tėvynei, Lietuvai.

Lai Dievas duoda jo sielai amžiną atilsį dangaus karalijoje. B. V.

Prieš uždarant Lituaniką II garadžių, Altassui visokias linksmybas navynas į seną kraują siunčiant, kad inžinas jau baigiamas fiksimi ir bile diena reikia Lituanikos laukti Kaune, karikatūristas Martinaitis šaulių gazetot „Trinitė“ šiaip uždainavo: „Lituanika antroji Nusiels greiti Lietuvoje, Baigs ji vieną gražią dieną Žygi Darius ir Girėno. Janušas sau vienas verkia Sugadines savo markę. Džiaugias Vaitkus mūs drąsus, Ims rekordus jis visus.“

Gabiam karikatūristui Martinaitiui inėsu dabar nupiešti atitinkamą karikatūrą apie ALTASS ir Čikagos cecilikų „atliktą“ Darius - Girėno žygį ir jo pa padėti kad ir šitoki parašą: Lituanika Antroji. Gud bai tau mūs Kaunas moja; Lenkiam galvą Altass tavo, Kuris šiemet mus apgavo. Jonušas sau skaniai juokias, Vaitkaus nuotaika nekokia. Iš skridimo iki šiol Pissė išėjo ir dalel.

Čikagos cecilistų popera pradėjo skelbti smulkia antrojo skridimo pajamų rokundą. Kol suroko 30,000 dol., ateis pa-

laukiamasi teisingumo dėsnių. Esu tiesiog sužavėtas Lietuva. Lietuvių tanta rodo daug kūrybinės energijos ir ryžtumo nepriklausomai gyventi. Esu ypatingai nustebintas Kaun, kuris taip pat greit užango į didelį miestą su naujoviška statyba. Esu tikras, kad Lietuvos respublika sugebės apsaugoti savo nepriklausomybę ir atsiels pa geidaujamą tikslą.

Dėl Vilniaus, tai yra gražus miestas, nors jo apylinkės dar gražesnės. Lankiau čionykščias krautuves, daug su kuo kalbėjau, daug kas nusiskundavo gyvenimo sunkumu. Ar tie skundai teisingi, nežinau, bet manau, kad Vilnius turėjo nukentėti, virsti centro atskirtu nuo likusios Lietuvos provincijos mėssty.

Iš visko, ką mačiau, gaunu įspūdį, kad Vilniui labai nesveika būti provincijos miestu. Tie, kurie jį įkūrė, lėmė jam vaidinti kitoki vaidmenį politikos, ekonomijos ir kultūros gyvenime. Ilgą laiką jis ir vaidino. Teisėtumas ir teisingumas, mano manymu, reikalauja, kad tas vaidmuo jam vėl būtų grąžintas, kad jo kūrėjų valia vėl būtų vykdoma. Tada Vilnius kitaip atrodytų, tada būtų daugiau gyvenimiško judrumo. Kas žino, gal taip ir bus ateityje? Gal ir man dar teks pamatyti Vilnius kitoks? Tai tokius įspūdžius išsivežė iš Lietuvos ir jo sostinės mūsų lietuvių draugas ir nešališkas stebėtojas,

LIETUVOS PILIAKALNIAI

Lygios Lietuvos lankos iš margintos kalnais ir mažais kalneliais, apie kuriuos visoje šalyje skamba gražiausi padavimai. Žmonės pasakoja, kad tuos kalnelius milžinai supylė, kad juos supylė didžiųjų Lietuvos kunigaikščių laikais garsūs karo vadai, savo žygiams atminti. Gerbia žmonės tas vietas, jas saugoja ir lanko. Įvairių iškilmingų švenčių nuotakai pakelti apylinkių žmonės dabar susirenka vakarais prie tų piliakalnių, ten linksminasi ir ugdo savyje didingą garsių praeities lietuvių dvasią.

Apie tuos kapus — milžinkapius skamba dainos visose apylinkėse, kur tik jie yra. Daug skambių padavimų dar ir šiandien vaikščioja žmonių lūpose. Kai kurie jų, padavi-

žymus Švedijos veikėjas. Jo nesuinteresuotas balsas yra mums labai svarbus, nes jis savo pastabas kartuoja visiems visur. Girdėjo jas ir lenkai, svarstė ir diskusavo, o gal ir gavo pagaltoti ir tie lenkai, kurių kvietimu senatorius Lindhagenas buvo Vilniuje atsilankęs. Už tokius aiškius, drąsius ir nešališkus žodžius Lindhagenas yra nusipelnęs visų mūsų ir mūsų pavergtųjų brolių didelės pagarbos.

DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPINDULIAI
3051 West 43rd St.
(Prie Archer Ave. antroji Kėdė)
Valandos: nuo 9 iki 5 vak.
Sėdimo ir Nedėlimomis pagal sutartį

DR. A. P. GURSKIS
DENTISTAS
4204 ARCHER AVE.
corner Sacramento
Val.: nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.

DR. VAITUSE, OPT.
LIETUVIS
OPTOMETRICALLY AKIU
SPECIALISTAS
Patengins akis lėptams, kurie eiti priešaisi galvos skaudėjimo, svajimo akių apemimo, nervotumo, skaudamą akių karšį, atidaro trumparegystę ir tolgaregystę. Pirmą teisingai akinius. Visuose atididimuose egzaminavimas daromas su elektr. parodancia mažiausias klaidas. Specialis atyda atkreipiamas mokyklos vaikais. Keičia akys atitaisomoms. Valandos nuo 10 iki 5 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12. Dangstis atitinkamų akys atitaisomoms be akinio. Kainos pigios kaip pirmien.

25 METŲ PRITYRIMO
Pritaikyme akių dėl visokių akių. Ekspertas tyrimo akių ir pritaikymo akių.

DR. JOHN SMETANA
OPTOMETRISTAS
1801 S. ASHLAND AVENUE
Platt Bldg., kamp. 18 st.
2 aukštas
Pastebėkit mano iškabas
Valandos nuo 9:30 ryto iki 8:30 vakaro. Nedėlimomis nėra skirtų valandų. Room 8.
Phone Canal 0523

mai ir dainos jau tebėra užrašyti, kiti dar sudaro vadinamąją liudies kūrybą — tautosaką.

Šie Lietuvos piliakalnai yra netik krašto papuošalas, bet ir vertingi mokslo atžvilgiu. Lietuvos archeologai juos kasinėjami randa įvairių dovinų apie mūsų krašto gyvenimą dar tais laikais, kurie jokiose knygose nėra užrašyti. Pernai buvęs Apuolės, o šie-

met Impilties piliakalnių kasinėjimai Lietuvos mokslininkams davė tiek medžiagos, kuri labai ryškiai vaizduoja priešistorinių laikų lietuvių tautos gyvenimą. Jeigu šiandien būtų iškasinėti visi Lietuvos piliakalnai, tai lietuvių gyvenimas senovėje būtų nušviestas, kaip ant delno.

Zymiausieji Lietuvos piliakalnai yra Apuolės, Impilties, (Tęsiąs 5 pusį)

LIETUVIAI DAKTARAI: AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI:

DR. P. ATKOČIUNAS
DENTISTAS
1446 SO. 49th ST., CHICAGO, ILL.
Utar., Ketr. ir Pėtn. 10—9 val.
2147 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Papėd. Sėd. ir Subat. 2—9 val.

Dienoms Tel. LAFayette 5793
Naktims Tel. CANal 0403

DR. A. J. JAVOIS
Office: 2643 W. 47th Street
Val.: 2 iki 5 popiet, 7 iki 9 vak.
Nedėlioj pagal sutartį

Office Tel. REPublic 7696
Res. Tel. GROve 0617
7017 S. FAIRFIELD AVE.
DR. J. J. SIMONAITIS
2429 W. MARQUETTE ROAD
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak. Ketr. 9-12 ryto
Nedėlioj susitarus

Tel. CANal 6122
DR. G. I. BLOŽIS
DENTISTAS
2201 W. Cermak Road
(Kampas Leavitt St.)
Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto
Nuo 1 iki 5 vakare
Sėdimo pagal sutartį

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos 1—3 ir 7—8 vak.
Sėdimo ir Nedėlimomis pagal sutartį

REZIDENCIA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7888

Office: Tel. LAFayette 4017
Res. Tel. HEMlock 6288
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 ARCHER AVE.
Office valandos: 2-4 ir 6-8 vak.
Rezidencijos Office: 2656 W. 69th St.
Valandos: 10-12 ir 8-9 vak.
Sėdimo ir Nedėlimomis pagal sutartį

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 0856
Office val.: 2-4 ir 6-8 p. m.
Nedėlimomis pagal sutartį
Tel. Office BOULEvard 5012-14
Rez. Victory 2349

DR. A. J. BERTASH
Office val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 W. 35th Street

IVAIRŪS DAKTARAI:

DR. CHARLES SEGAL
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.
Nedėlimomis nuo 10 iki 12 valandų dieną.
Telefonas MIDway 2880

Res. Phone ENglewood 0441
Office Phone TRIangle 0044
DR. A. R. McCRADIE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
7850 So. Halsted Street
ROOM 210
Val.: 1-4 ir 7-8 vak.

Tel. CANal 9257
Res. PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 SOUTH HALSTED STREET
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 4 popiet
6 iki 8:30 vakare

Tel. LAFayette 7650
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4140 Archer Avenue
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Res. 2136 W. 24th St.
Tel. CANal 0402

Office Phone PROspect 1928
Res. and Office 2248 So. Leavitt St.
CANal 0708

DR. J. J. KOWARSKAS
PHYSICIAN and SURGEON
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS:
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėlimomis pagal sutartį
Office: 1801 W. 69th St.
Namy Tel. PROspect 1990

Tel. BOULEvard 7043
DR. G. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arš 47th Street
Val.: nuo 9 iki 5 vakare
Sėdimo pagal sutartį

DR. J. RUSSELL
Lietuvis Chirurgas ir Gydytojas
2515 WEST 69th ST.
Of. ir Res. Tel. HEMlock 6141
Valandos:
2-4 popiet; nuo 6-8 vakarais

Office Tel. Wentworth 6320
Res. Tel. Hyde Park 1295
DR. SUSANA A. SLAKIS
MOTERŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
6900 SOUTH HALSTED ST.
Valandos: 1 iki 4 po pietų, 7 iki 8 vak.
Nedėlimomis ir šventadieniais 10-12

Office Tel. CALumet 8893
Res. Tel. DRExel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusų Gydytojas ir Chirurgas
Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir
visų chroniškų ligų
Ofisas 3102 So. Halsted St.
Kampas 21st Street
Valandos: 2-4 popiet, 7-9 vak.
Nedėlimomis ir šventadieniais 10-12

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. YARDs 0994
Res. Tel. PLaza 2400
Valandos:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. v.
Nedėlimomis nuo 10 iki 12 diena

SKAITYKITE

IDOMIAUSIUS LIETUVISKUS KATALIKISKUS LAIKRAŠIUS

- “DRAUGAS”, vienintelis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, išeinąs 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$6.00.
- “DARBININKAS”, Lietuvių Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išeinąs dukart į savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$4.00. Pusmečiui \$2.
- “LAIVAS”, savaitinis Tėvų Marijonų žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois. Metams \$2.00.
- “STUDENTŲ ŽODIS”, A. L. K. Studentų organizacijos žurnalas, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$2.00.
- “MOTERŲ DIRVA”, A. L. B. K. Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill., Metams \$2.00.
- “VYTIS”, Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas, 4736 S. Wood St., Chicago, Ill. Metams \$1.80.
- “AMERIKA” savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universalis Biuras, Inc. Kaina metams \$1.50. 423 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

URSULĖ JAKUBONIS (Po tėvais Ketratė)

Mirė rugsėjo 16 d. 1934 m. 11:35 val. vakaro, sulaukus 46 metų amžiaus. Kilo iš slausių apskr., Tryškų parap. ir mėsistelio. Amerikoje gyvenė 28 metus.

Paliko didelėse nuliūdime vyrą Joną, 2 sūnus: Juozapą ir Feliksą; dukterį Aldoną, seserį Zofiją, švogerį Vytulį Peleckį ir jų šeimyną, švogerius Petrą ir Mykolą Jakubonis ir 2 puseses: Ursulę ir Viktoriją; o Lietuvoj motiną Marijoną, 3 seseris ir 2 brolius.

Kūnas pašarvotas Butkus koplyčioj, 710 W. 18th St. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 20 d. iš koplyčios 8:30 val. bus atlydėta į Dievo Apvaldos parapijos bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Nuobirdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Vyras, Sūnai, Dukė, Seszo, švogeriai ir Pusesės. Laidotuvės patarnauja graborius Butkus. Telefonas CANal 3161.

BARBORA RAUDONINĖ (Po tėvais Placaitė)

Mirė rugsėjo 17 d. 1934 m. 12:45 val. popiet, sulaukus pusės amžiaus. Kilo iš Tauragės apskr., Šilalės parap. Amerikoje išgyveno 24 metus.

Paliko dideliame nuliūdime vyrą Juozapą ir du posūnius Jeromą ir Mitchell, seserį Valeriją, sesers dukterį Oną, sesers sūnų Joną, puseserį Oną, Straudauskię ir giminės; o Lietuvoj seserį Oną ir du brolius Motiejų ir Antaną.

Kūnas pašarvotas 1522 West 57th St. Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 21 d. iš namų 8 val. bus atlydėta į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Nuobirdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Vyras, Posūniai ir Giminės. Laidotuvės patarnauja graborius J. F. Eudeikis. Telefonas YARds 1741.

ISTATYMU SKYRIUS

Veda Charles P. Kal

KLAUSIMAI IR ATSA- KYMAI

9. Aš renduoju fletą, už kurį moku \$30 į mėnesį. Neturiu vadinamo "lease" ir noriu greitai išsimuotuoti. Kaip aš turiu apsiginti save?

Ats. Jeigu paranduoju fletą ir neturi jokios sutarties, arba "lease", tik legalių terminu "tenant from month to month", norėdamas, kad namo savininkas nedarytų nesmagumo, jam turi duoti raštinę pranešimą pavadintą "landlord's 30-day notice".

10. Paskolinau savo draugui pinigų. Jis man davė užtikrinimą, kad atmokės "chattel mortgage". Jo' biznis sudegė; jis turėjo "insurance", bet kompanija neatmoka man paskolos. Kas ten yra tokio, meldžiu pasakyti?

Ats. Labai daug tokių atsitikimų. Aš spėju, kad toksai įvykis "it is very important that the Fire Insurance Company have a mortgage clause in the policy. Otherwise the insurance is void". Kai jis davė "chattel mortgage" ant savo biznio, biznis buvo apdraustas. Bet įstatymai reikalauja, kad apdraudęs kompanija turi pranešti, jog jis užtraukė "mortgage" ant to biznio.

11. Turiu namą su šiuo apartamentu. Du renduoninkai pasi-

Pirmas "mortgage-man" foreklozavo namą ir teismas paskyrė resyverį, kuris kolektoja rendas iš namo ir taip pat iš tų dviejų renduoninkų, kurių renda buvo pasilikus. Man kas tai pasakė, kad resyveris klaidingai apseina.

Ats. Turi teisę iškolektuoti tas rendas, kurios buvo pasilikę iki tai dienai, kada resyveris buvo paskirtas. Reikalauk, kad resyveris tas rendas atmokėtų.

12. Pardaviau namą ant kontrakto. Aš jam nedaviau jokio "deed". Jisai gyvena su šeimyna ir, pagal sutartį, turėtų mokėti \$40 į mėnesį. Nemoką nei \$40, nei takų. Ką aš turiu daryti?

Ats. Mano patarimas toks: foreklozuoti nėra reikalo, bet turi nueiti pas advokatą, kuris duos vadinamą "30 day notice" ir imsis legalių žingsnių, kaip mes vadinam "forcible detainer". Šis darbas yra advokato.

LIETUVOS PILIAKALNIAI

(Tęsinys iš 4 pusl.)

Velykiškių, Rudaminos, Merkinės, Lyškiavos. Kai kurie jų senovėje gindavo Lietuvą nuo priešo, nes ant jų buvo pastatytos pilys. Tų pilių aukštuose bokštuose buvo uždegamos ugnys, visam kraštui skelbiančios priešų įsiveržimą į mūsų šalį. Taip dar šiandien Merkinės, Lyškiavos, Kernavės ir kitų apylinkių gyventojai pasakoja įvairius padavimus, kaip jų senoliai pamatę piliakalniuose degančias ugnis būdavo į piliis ir gindavo kraštą nuo užpuolikų.

Dangelyje Lietuvos piliakalnių senovėje būdavo kurenamos dievams ugnys ir maldos atnašaujamos Lietuvos dievams. Tai būdavo dar tais laikais, kai lietuviai garbindavo įvairius gamtos reiškinius. Be piliakalnių, Lietuvoje yra nemažai vadinamųjų švedukalnių. Šie kalneliai, kaip žmonės pasakoja, buvo supilti tais laikais, kada Lietuvą buvo užplūdę švedai. O tai buvo prieš 300 metų, kai švedai per Lietuvą traukė į Lenkiją. Ypatinai švedukalniams gausios Utenos apskrities Daugailių ir Salakų apylinkės. Salako miškuose tokių kalnelių yra keli šimtai. Pasakoja, kad juose yra palaidoti užmušti švedų kareiviai. Dabar jau Lietuvos valdžia stengiasi tas gražias senovės liekanas apsaugoti. Yra išleistas net specialus piliakalniams ir sienėnoms tvarkyti įstatymas.

— Iš Amerikos sugrįžęs VVS atstovas lankęs lietuvių kolenijas su paskaitomis rašytojas Petras Babickas drauge parsivežė ir Floyd Bennet aerodromo žemį. Kaip žinome iš šio aerodromo Darius ir Girėnas pakilo su "Lituanika" į savo didžiąją kelionę. Šias žemes Babickas atidavė Dariaus ir Girėno paminklui statyti komitetui, kad jos rastų sau tinkamą vietą būsimam paminklui.

Žemiškasis gyvenimas trum pas, o dangiškajai laimei nėra galo.

LIETUVOJE TIESIAM NAUJI PLENTAI IR GELEŽINKELIAI

Lietuvoje dar yra tokių vietų, kurioms artimiausias plentas ar geležinkelis yra už keiliolikos kilometrų. Vasarą su plentu ar geležinkeliu susisiekti visiškai lengva, nors ir tolesnis galas kelio būtų. Bet kai ateina šlapi pavasario ir rudens laikai, kurie labai paiburina Lietuvos kelius, tai tikininkui yra labai sunkiai įmanomas padoresnis susisiekimas. Lietuvoje jau seniai suprasa, kad keliai, tai yra žmonių ekonominio gyvenimo arterijos. Juk be gerų kelių krašto kultūra ir žmonių gerovė negali pakilti. Šitą tiesą supranta netiktai Lietuvos valdantieji sluoksniai, bet jau ji eina iš plačiųjų Lietuvos visuomenės sluoksnių.

Neseniai Zarasų, Alytaus, Seinų ir Panevėžio ūkininkai nutarė, kad jiems tose vietose būtų prasti nauji plentai ir geležinkeliai. Ūkininkai net sutiko patys dirbti plentų ir geležinkelių statybos darbus, savo arkliais vežti statybos medžiagą, žvyrą, smėlį, akmenis ir t.t. Turint galvoje, kad Lietuvos ūkininkai pasižadėjo tiek daug pagelbinių darbų atlikti, tai ir naujų plentų bei geležinkelių statybos klausimas lengviau sprendžiamas.

Numatoma, praveisti naujas geležinkelių linijas Zarasų ir Utenos bei Seinų ir Alytaus ruožuose. Plentus numatoma pastatyti Panevėžys - Ranygala - Kaunas; Kaunas - Jurbarkas - Raseiniai - Klaipėda. Tai yra patys svarbiausieji Lietuvos teritorijos ruožai, kurie dar neturi padorus susisiekimo. Kitose vietose nors nėra

geležinkelio ir plento, bet yra geri žvyruoti pirmos rūšies vieškeliai.

Šitą Lietuvos sričių gyventojai sužinoję, kad jų rajonuose bus statomas plentas ar geležinkelis, labai apsidžiaugė. Jie siūnia įtakingesnių žmonių atstovus į įvairias valdžias istaigas, prašydami darbą kuo greičiau pradėti. Kai kurie darbai bus pradėti dar šiais metais. Kiti tikimasi, kad bus vykdomi ateinančiais metais. Lietuvos valdžia yra nusistatęsi pirmiausiai sutvarkyti krašto susisiekimą, o paskiau jau vykdyti ne taip svarbius antraeilus darbus. Tvarant susisiekimą, gretimai dar iškyla ir tinkamų tiltų statyba. Nors jau daug tiltų yra pastatyta, nors jie surijo nemažai pinigų, tačiau jų dar daug reikalinga ir dar daug jie pareikalaus pinigų.

Vykdamas tokius plačius krašto susisiekimo gerinimo darbus, bus aprūpinta keli tūkstančiai darbininkų nuolatinių kelių metų darbu. Tuo būdu pagerės netik Lietuvos gyventojų kultūrinis bei ekonominis gyvenimas, bet ir bus Lietuvoje visiškai išnaikintas nedarbo klausimas. Ligi šiol susisiekimo gerinimo klausimas Lietuvoje buvo statomas ne pirmoje eilėje. Lietuvos visuomenė buvo užsidedusi visokius nors ir menkos vertės paminklų statymu, tuo tarpu kai svarbiausieji reikalai buvo nustumti į šalį.

SUPIRKINEJA EKSPORTUI VIŠCIUKUS

KAUNAS. — Maistas pradėjo supirkinėti Kauno skerdykloje eksportui višciukus. Višciukai perkami nemažiau, kaip 1 kg. 200 gr. gyvo svorio, sveiki ir pakankamai misingi. Už į skerdyklą pristatomus nurodytų sąlygų višciukus mokama po 80 centų už kilogramą.

NORI PIRKTI LIETUVOJE GATAVŲ DEŽIŲ

KAUNAS. — Pietų Afrikos, Johannesburgo miesto, prekybos firma Alex Hirschman ir Co. kreipėsi į atitinkamas Lietuvos istaigas, prašydama pranešti, ar negalėtų pirkti Lietuvoje prekių įpakavimo reikalams gatavų dežių arba toms dėžėms gaminti medžiagos. Be to, ši firma norėtų gauti lietuviško medžio eksporto atstovybę Pietų Afrikai. Atitinkamos Lietuvos istaigos netrukus praneš suinteresuotai firmai apie esamus galimybių.

GARSINKINTES "DRAUGAS"

ROSELLI BROTHERS, INC., PAMINKLŲ DIRBĖJAI

Specialistai iškalina ir išdirbina visokių rūšių paminklus ir graborius. Mūsų šeimyna specializuojasi šiame darbe per šias karnas. Veskite paminklų reikalus tiesiai su pačiais išdirbėjais.

Alfred Roselli, prez.

MOUNT CARMEL KAPINĖS

Vienas blokas į rytus nuo didžiulių vartų

HILLSIDE, ILLINOIS

Trys telefonai:
Res. PENSACOLA 9011
BELMONT 3485
Office: HILLSIDE 3345
Vincent Roselli, secr.

GRABORIAI:

LACHAWICH IR SONOS

LIETUVIAI GRABORIAI
Patarnauja laidotuvėse kuopiglausta Reikale maldai atlikti, o mano darbu būsite užgondinti
Tel. CANal 2618 arba 2616
2314 W. 23rd St., Chicago

1439 S. 49th St. Cicero, Ill.
Tel. CICERO 5527

Tel. LA Fayette 3573

J. Liulevičius
Graborius
Balsamuotojas
Patarnauja Chicagoje ir apylinkėse.
Didelė ir grafi Kopyčia dykai
4099 Archer Ave.

I. J. ZOLP
GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ
VEIDJAS
1646 West 48th Street
Tel. BOULEVARD 5308-5413

JUOZAPAS EUDEIKIS IR TĖVAS

Jeigu norite dailumo ir nebrangumo laidotuvėse... Pašaukite...

REPublic 8340

5340 So. Kedzie Ave.
(Neturime sąryšių su firma tuo pačiu vardu)

Telefonas YARds 1138

STANLEY P. MAŽEIKAS

GRABORIUS
Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama.
3319 Lituanica Avenue
Chicago, Ill.

ANTANAS PETKUS

GRABORIUS
Kopyčia dykai
1410 SO. 49th COURT
Cicero, Illinois
Phone Cicero 2109

A. MASALSKIS

GRABORIUS
3307 Lituanica Ave.
Tel. Boulevard 4139

SIMON M. SKUDAS

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnauja gėris ir nebrangus
718 West 18th Street
Telefonas MONroe 3877

J. F. RADZIUS

LIETUVIŲ GRABORIUS
Palaidoja už \$25.00 ir aukščiau
Moderniška kopyčia dykai
608 W. 18th St. Tel. CANal 6174
Chicago, Ill.

BŪK PROTAUJANČIU KATALIKU!

Įsigyk tris Vyskupo P. P. Būčio moksliskas knygas, vardu: 'KATALIKŲ TIKYBA'

Josė nuodugniai yra išdestytos visos svarbiausios tikėjimo tiesos paaišinti, kaip jos yra išskaitliuotos Apaštalų Sudėjime — "Tikiu į Dievą Tėvą".

KATALIKŲ TIKYBA, I tomas — TIKIU Į DIEVĄ. Turinys: Tikėjimas. Netikėjimas. Yra Dievas. Dievo esmė. Trejybė. Dievo Asmenų Santykiai. Pasaulio pradžia. Žmogaus sutvėrimas. Angelai. Pusiapių 220. Popieros aparais \$1.00. Audeklo aparais \$1.35.

KATALIKŲ TIKYBA, II tomas — JĖZUS KRISTUS. Turinys: Jėzaus Asmuo. Pirmąsietis žmonių laimė ir nuodėmė. Prieš atpirkimą. Atpirkėjo šalis. Marija, Juozapas ir Jonas Krikštytojas. Jėzaus užgimimas ir jaunystė. Kristaus viešojo gyvenimo trys metų mokslas, stebuklai, Bažnyčios įkūrimas. Atpirkėjo kancija. Prisikėlimas. Užgimimas. Pusiapių 515. Kaina \$1.50, audeklo aparais \$1.90.

KATALIKŲ TIKYBA, III tomas, ŠVENTOJI DVASIA. Turinys: Šventoji Dvasia yra Dievas. Pačias iš Tėvo ir Sūnaus. Kalbėjo per pranašus. Malonė. Šv. Dvasios dovanos. Nuodėmės prieš Šv. Dvasią. Bažnyčios esmė, ypatybės ir šventųjų Bendravimas. Nuodėmių atleidimas. Sakramentai — Krikštas, Atgaila, Patėpimas, Sutvirtinimas, Eucharistija, Mišų Auka, Kunigystė, Moterystė. Mirtis ir po mirties. Prikėlimas iš mirusių. Amžinasis Gyvenimas. Pusiapių 290. Kaina \$1.00, Audeklo aparais \$1.35.

Visus tris tomus sykiu imantiems \$2.80. Audeklo aparais trys tomai sykiu imantiems \$3.65. Trys knygos sudaro 1025 puslapius. Begalo svarbios ir reikalingos moksliškos knygos labai pigiai. Rašyk tuojau.

Cia nuplėsk
Gerb. "Draugo" administracijai:
Siunčiu \$..... už kuriuos atsiųskite man Vyskupo Būčio knygas "KATALIKŲ TIKYBA".

I tomas — TIKIU. Kaina \$1.00; apdaryta \$1.35
II tomas — JĖZUS KRISTUS. Kaina \$1.50; apdaryta \$1.90
III tomas — ŠV. DVASIA. Kaina \$1.00; apdaryta \$1.35.

arba:
Siunčiu \$2.80, kad atsiųstumėte be aptalų.
Siunčiu \$3.65, kad atsiųstumėte audeklo aparais visas tris vyskupo Būčio knygas "KATALIKŲ TIKYBA".

Vardas, Pavardė.....
Adresas.....Street

VIETINĖS ŽINIOS

SUFEDERALIZUOJAMA
SIMANO DAUKANTO
SPULKA

West Side. — Simano Daukanto vardu spulka, kuriai ilgis metus sekretoriauja patyręs spulkų reikalų vedime B. Kazanauskas, šiomis dienomis gavo iš Federalio Namams Paskolos banko laišką, kuriame pranešama, kad S. Daukanto spulka priimama į sufederalizuotų spulkų narių skaičių, nes ši spulka yra 100 nuos. saugi. Laiškas skamba sekamai:

FEDERAL HOME LOAN
BANK OF CHICAGO

Seven South Dearborn St.
Chicago, Illinois

September 15, 1934

Mr. Ben. J. Kazanauskas, Secretary, Simano Daukanto Building and Loan Assn., Chicago, Illinois.

My dear Mr. Kazanauskas:

The Federal Savings and Loan Division of the Federal Home Loan Bank Board has advised us, under date of September 13th, that your Association may convert into a Federal Association upon a 100 per cent basis without physical examination.

We would suggest that you arrange to call at the Bank at the earliest possible date in order that we may advise you of the procedure necessary to complete the conversion.

Sincerely yours,
(Signed) A. E. Gardner
President.

Sėrininkų susirinkimas B. Kazanausko pranešimu, bus šaukiamas vėliau laiškas.

Rap.

IŠ LIET. VYČIŲ CHIC.
APSKR. SUSIRINKIMO

L. Vyčių Chicago Apskr. susirinkimas įvyko rugs. 11 d. Aušros Vartų parap. salėje. Susirinkimą atidarė pirmininkas maldą. Dalyvavo atstovai sekančių kuopų: 4-tos — 3, 5-tos — 2, 13-tos — 1, 14-tos — 3, 24-tos — 10, 112-tos — 1.

Siame susirinkime kalbėta apie ateinančią basketbal sezoną. Po ilgų diskusijų, nutarta šaukti susirinkimą šiuo reikalu ir varyti darbą pirmyn. A. Valonis ir J. Poška apsiėmė tai padaryti.

Pirm. J. Poška pranešė, kad pereinamojo laikotarpio posėdyje nutarta šokių vakarą rengti paskutinįjį sekmadienį lapkričio mėn. Komisijon tolesniam darbui išrinkta: J. Petraitis, M. Žibaitė, A. Jankaitė. Kuri kuopa skaitlingiausiai atsilaikys į šį šokių vakarą, gaus gražią dovaną. Taigi, jau laikas rezervuoti paskutinį nedėlidienį lapkričio L. V. apskr. šokiams.

Apie L. V. "Dainos" choro darbuotę pranešimą darė I. Sakalas ir P. Varakulis. Choras jau susitvarkęs ir užsibrėžęs daugelį gražių darbų. Ragino norinčius tapti nariais

prisirašyti sezono pradžioje.

Pirmininkas pranešė, kad naujų narių vėjus prasidėjo rugsėjo 1 d. ir tęsis iki lapkričio 25 d. Visos kuopos pasirijo dirbti šiame vajuje. Kuri laimės pirmą vietą? Sužinosime lapkričio 25 d., apskričio šokių vakare. Tada bus paskelbta rezultatai.

Išklausa raporta iš būsimosio šeimos, kurį rengia L. V. Chicago apskritys. Seimelis įvyks lapkričio 25 d. Taipgi bus labai graži rankų darbo paroda.

Raportą iš centro išdavė B. Padilūnaitė. Pranešė, kad naujoji konstitucija jau gaminama. Centro valdyba yra nusistatčius energingai dirbti ateinančiais metais.

Susirinkimas baigtas maldą, kurią atkalbėjo kun. J. Mačiūlonis.

M. Brazauskaitė, koresp.

PADĖKA L. KONSULUI

Minint Lietuvos prezidento Antano Smetonos 60 metų sukaktuves, konsului A. Kalvaitiui pasidarbavus, surengta šauni radijo programa Budriko valandoje sekmadienį, rugsėjo 16 d.

Paminėtini radijo dalyviai: Sasnausko vyrų choras, vadovaujant komp. A. Pociui, art. Justas Kudirka, Ona Piežienė, operos art. Barbora Darys, žurnalistas Pieža, konsulas A. Kalvaitis ir Budriko orkestra. Rūpestingai prirengta programa ir taip pat gražiai išpildyta. Sakoma, Budriko radijo valandose tokios gražios programos dar nėra buvę.

Puota pas konsulą

Baigus radijo programą, visus dalyvius konsulas pakvietė pas save. Suvažiavusius artistus (tes) ir prošnią konsulo rezidenciją, North Side, ponai Kalvaitienė visus širdingai priėmė. Draugiškas vaišingumas, lietuviški Kalvaitienės parėdai ir sienų paveikslai sudarė tokią atmosferą, kad jau tūmės lig Kaune esą. Sugerta "toastas", pietūs, ną, ir prasidėjo kita programa. Linksmiausia būna valanda, kada dalyvauji vien tik muzikų tarpe. Tą jautė konsulas Kalvaitis, nes jis pats yra geras muzikas; pakvietė visus pas save, kad linksmiai praleidus Lietuvos prezidento 60 metų sukakties paminėjimą.

Todėl, nuo savęs ir visų vargonininkų aš noriu padėkoti gerb. konsului Kalvaitiui ir jo simpatingai žmonai, už tokį draugiškumą ir vaišingumą. Ypatingai man didelio įspūdžio darė paties konsulo Kalvaitio skambinimas pianu. Skambino keletą sunkių muzikos kūrinių ir vieną savo kūrinį.

Kaipo geram atstovui ir geriam muzikui, linkiu daug metų mūsų tarpe laimingai dirbti, o atliekamų laikų "gali sau skambinti užburta lyra, vai tik nelieski jautriosios stygos, — ji taip grandinga — pravirkdyt vyrą". Syluk

REMIKITE KATALIKŲ KĄJĄ SPAUDĄ

ISPŪDŽIAI IŠ ŠILAVOS
ATLAIDŲ

Marquette Park — Rugsėjo 15 d., 7:30 val. vakare Gimimo P. Sv. bažnyčioje baigės Šilavos atlidai, kurie tęsės per 8 dienas. Galima sakyti, kad mažas skirtumas tėra nuo Šilavos Lietuvoje. Žmonių tūkstai kasdien lankė bažnyčią. Kunigų matės iš kitų kolonijų laikant šv. Mišias per visą oktavą.

Kasdien buvo laikoma 5—6 šv. Mišios ir per kiekvienas žmonių buvo pilnutė bažnyčia. Daugiausiai matės senesniųjų, kurie yra atvykę iš Lietuvos. Įspūdingus pamokslus per 8 dienas sakė Tėvas B. Pauliukas, domininkonas. Šeštadienio vakarą buvo pamokslas išimtinai jaunimui.

Atlidai baigės mišparais prie įstatyto šv. Sakramento. Gražiai giedojo choras, vedamas varg. Janušausko. Buvo ir svečių vargonininkų.

Juozas

RADIO

ISPŪDINGA BUDRIKO
RADIO PROGRAMA

Budriko radijo programa praėitą sekmadienį, 1 val. iš WCFL, buvo skiriama pagerbimui Liet. Resp. prezidento Smetonos 60 metų gimimo sukakties progą. Programa išpildė Budriko orkestra, Chicago operos dain. Barbora Darys, Ona Piežienė, Justas Kudirka ir Sasnausko choras, vedamas A. Pocius. Atatinkamas kalbas pasakė Pieža (angliškai) ir Liet. konsulas Kalvaitis.

Programa buvo gražiai priimta ir gerai išpildyta. Barbora Darys, kuri, liet. radijo programose mažai širdėta, padainavo keletą dainų. Jos balsas gražus, stiprus ir gerai išlavintas. Ona Piežienė jau keletą kartų per radijo girdėtą, savo švelniū, maloniū balseliu klausytojams labai patiko. Gi mūsų mylimas tenoras Justas Kudirka pasirodė pilnoje savo nuopelnų šviesoje: dainavo maloniai, balsą valdydamas pilnoje kontrole. Sasnausko choras dainavo taip gražiai, kad jam tik profesionaliai ir be vadintis. Akompanistais buvo Jonas Byanskas ir Elena Pečiukaitė. Budriko orkestra linksmiai ir harmoningai sugrojo keletą gražių numerių.

Sekantis Budriko radijo programa bus rytoj vakare, 7 val. iš stoties WHFC, 1420 k. Pasiklansykite.

Lietuviai

Pranešimai

Dariaus - Girėno paminklo statymo komiteto ir fondo globėjų bendras susirinkimas įvyks rugsėjo 21 d., penktadienį, 8 val. vak. Am. Liet. Aero klube (3718 So. Halsted St.). Visi komiteto nariai ir fondo globėjai prašomi būti atvykti, nes fondo globėjai patieks visą fondo apyskaitą ir bus svarstomi kiti svarbūs paminklo statybos reikalai. K-to sekr. P. Jurgėla

NAUJI RAŠTAI

Vargonininkų Sąjungos Muzikos žinios. Mėnesinis leidinys Vol. I rugs. 15 d., 1934 m. No. 1.

Įžangoje rasoma: "Pereitame Vargonininkų Sąjungos seime Rugs. 22, 1934 m. Cleveland, Ohio, nutarta išleisti laikraštuką kuris galėtų paduoti žinias iš vargonininkų veikimo ir patarnauti jų reikalams. Istikrųjų, tai gražus sumanymas ir labai naudingas yra patiems vargonininkams ir jų vedamiems chorams, nes jame bus rašoma vien apie muziką, choras, solistus, kompozitorius, jų giedamus veikalus ir t.t.

"Šio laikraštuko išleidimui yra išrinkta komisija iš pirm. J. Brazaičio, komp. A. S. Pocius ir rašt. N. Kulio. Šiai komisijai paskirta \$25.00 išlaidoms, todėl mes pradėdame šį leidinį labai mažą, vos keturiu puslapiu mimeografu spausdinti."

Toliau seka "Pirmininko Žodis" (ne visas — daugiau bus), kelios žinutės iš Vargonininkų seimo, "Palankėj Palankėj" daina su gaidomis (muzika A. S. Pocius) ir kelios žinutės iš pastarųjų įvykių Chicagoje, būtent Lietuvių Dienos Harlem aerodrome, komp. A. S. Pocius pagerbimo bankieto, kuriame jubiliatui oficialiai įteikta Lietuvos vyriausybės atžymėjimas — D. L. K. Gedimino ordinas, to bankieto programa ir Varg. Sasnausko choro dalyvavimas radijo programoj paminint prez. A. Smetonos 60 m. sukaktį.

Reikia sveikinti vargonininkus, gyviančius įspūdingai Sąjungos reikalais, kurie iki šiol buvo padėti į šalį ir niekieno neįvertinti. Tą faktą patvirtina ir pats gerb. Sąg. pirmininkas savo žody sakęs: "Praeitame Vargonininkų seime iš sekretoriaus pranešimo paaiškėjo, kad iš 150 lietuvių parapijų Amerikoje, Sąjungai priklauso tik 30 vargonininkų. Šmet, neskaitant chigagiškių, pilnai užsimokėjusių buvo tik keturi; trys savo mokestis prisuntė į seimą. Tat matote, koks mūsų apsilėidimas".

Sąjungai pradėjus veikti, įtrauks į veiklą visus lietuvių parap. vargonininkus, ji netik giedojimą tobulins mūsų bažnyčioje, bet sykiu labai daug prisidės prie lietuvių palai-

kymo mūsų čia augusioje karmoje. Mūsų chorai, lietuviškos giesmės bažnyčiose, lietuviškos dainos prie kiekvienos progos: vasarą — išvažiavimuose, žiemą — salėse yra didelė užduotis mūsų jaunimui nuo svetimųjų vėjų, svetimos dvasios Linkėtina, kad Vargonininkų Sąjungos Muzikos žinios, kurių pirmas numeris daro neblogą įspūdį, su laiku išaugtų į didoką, rimtą žurnalą ir užpildytų mūsų išeivijoj muzikos ir dainos meno srityje esaną spragą.

Viena ką galima "Muzikos žinioms" prikišti, tai nepavydėtiną kalbą gramatikos ir sintaksės atžvilgiais.

S-as

KAS YRA LIETUVOS
LENKAI

Dažnai mums tenka išgirsti kalbant, ir spaudoje skaitant, kad Lietuvoje nemažas procentas yra lenkų, kad jie vienais ar kitais būdais stengiasi savo lenkiškumą demonstruoti. Taip pat ir lenkų spauda nuolatos skleidžia tuškus burbulus, kad Lietuvos lenkai yra persekiojami ir kad trukdomas jų kultūrinis veikimas. Tačiau įsigilinę į šį klausimą ir jį panagrinę iš esmės, tuojau matome, kad lenkų spaudos skleidžiamos paskalos yra tuščios, kaip pelų maišas.

Iš kur gi atsirado Lietuvos lenkai? Vienas kitas jų procentas dar senaisiais laikais atsikėlė iš Lenkijos ir apsigyveno Lietuvoje. Tačiau didžiąją dalį jų sudaro lenkai, bei sulenkėjusieji lietuviai, daugiausiai bajorai, kurie paminė savo tėvų kalbą, papročius.

P. CONRAD

FOTOGRAFAS
Atsidarė nuosavą modernią studiją su Hollywood stiliaus.
420 WEST 63rd ST.
Englewood 5540-5545

Crane Coal Co.

5332 So. Long Ave.
Chicago, Ill.
TEL. REFURIO 5405

Katru perkate anglis iš dralverių, siųskite juos į CRANE COAL CO. Gausite geresnes anglis už mažiau pinigų.

POPIERUOJAM ir PENTUOJAM

Atliekame visus namų daiktų darbus. Darbas pigus ir užtikrintas. 1934 m. popieros rolė — 8c.

JOSEPH AUGAITIS
1808 S. 50th Ave. Chicago, Ill.
Tel. Lafayette 6719

ALEX ALEŠAUSKAS and SON

Furniture and Piano
Movers

Seniausias Lietuvis Moveris Chicagoje
7100 SO. TALMAN ST.
7128 SO. ROCKWELL ST.
Tel. REFURIO 5095-5051

Mes parvežame anglias iš mišumom kainom. Pochomtas M. R. \$7.00 tonna

INSURANCE
NOTARY
PUBLICPERKAM
LIETUVIŠKUS
BONUS

REAL ESTATE — SIUNCIAM PINIGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA

Prisirašykite į Mūsų Spulką, Teisingumam Pamatuosas Biznis
2808 WEST 47th STREET Tel. LAFayette 1083

ir nuejo svetimųjų dievams tarnanti. Juk iš istorijos mes Lenkija padarė personalinę užduotį, kad kai Lietuva ir nių, tai ir Lietuvos didikai nukrypo Varšuvos pusėn. Jie Lietuvos reikalų beveik nežinėjo ir patys visiškai sulenkėjo. Prisigėrę svetimo raugo, lenkiškos kultūros, jie tą kultūrą stengėsi skiepyti ir Lietuvos sodžiaus žmonėms. Tačiau lietuviškas kaimas peimamžius būdamas ištikimas savo tautiniams jausmams, ir lietuviškos tradicijoms, nepasidavė bajorų pagundai.

Anksčiau buvusieji dvarai Lietuvoje buvo tas lietuviškos kaimo lenkinimo lizdas, iš kurio į visas puses sklido piktžolės. Ilgus šimtmečius užstėmusi baudžiava Lietuvoje išaugino vieną kitą padlecą, kurio ainiai dar ir dabar mėgsta save vadintis lenkais. Daug silpnabūdžių žmonių patraukė savo pusėn vadinamoji lenkiškų "aukšta kultūra". Tačiau tos kultūros "aukštybes" mums labai gerai atvaizduoja objektyvioji istorija.

Tai ir yra visos tos priežastys, arba teisingiau pasakius, visi tie diegai, iš kurių yra išaugę šiandieniniai Lietuvos lenkai. Kaip lenkai jie yra tik iš kailio. Tačiau jų kraujas yra grynai lietuviškas. Kai su vienu kitu tokiu lenku imi kalbėtis, ir jam priminti Lietuvos senovę, jo protėvių lietuviškumą ir jo dabar padarytą tautinę nuodėmę, tai toks "lenkas" ima gailėtis ir ne vieną jų grįžta į tikrą lietuviškumą vėžes.

Kauno ir Panevėžio apskrityje yra tokių vietų, kurios išimtinai apgyventos tokių "lenkų". Didelė dalis jų jau yra lietuviškai susipratę ir dabar gailisi savo padarytos klaidos. Jie nenori šiandien save vadintis lenkais, vaikus leidžia į lietuviškas mokyklas, patys namuose stengiasi jau lietuviškai kalbėti ir net stengiasi savo pasuose ištaisyti tautybę, perrašydami, kad jie yra lietuviai. Paskutinis Lietuvos gyventojų surašinėjimas rado, kad Lietuvoje yra tik 2,8 nuos. lenkų. Tsb.

OŽKABALIŲ
DAINOS

surinktos D—ro J. Basanavičiaus. Dviejos dalyse. Viena 25c, abidvi 50c. Dabar galima jas gauti

"DRAUGĖ"

4334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill

PILIETYBĖS PAMOKOS

prasidės ketverge, rugsėjo, (September) 20-tą, 1934, 7:30 valandą vakare

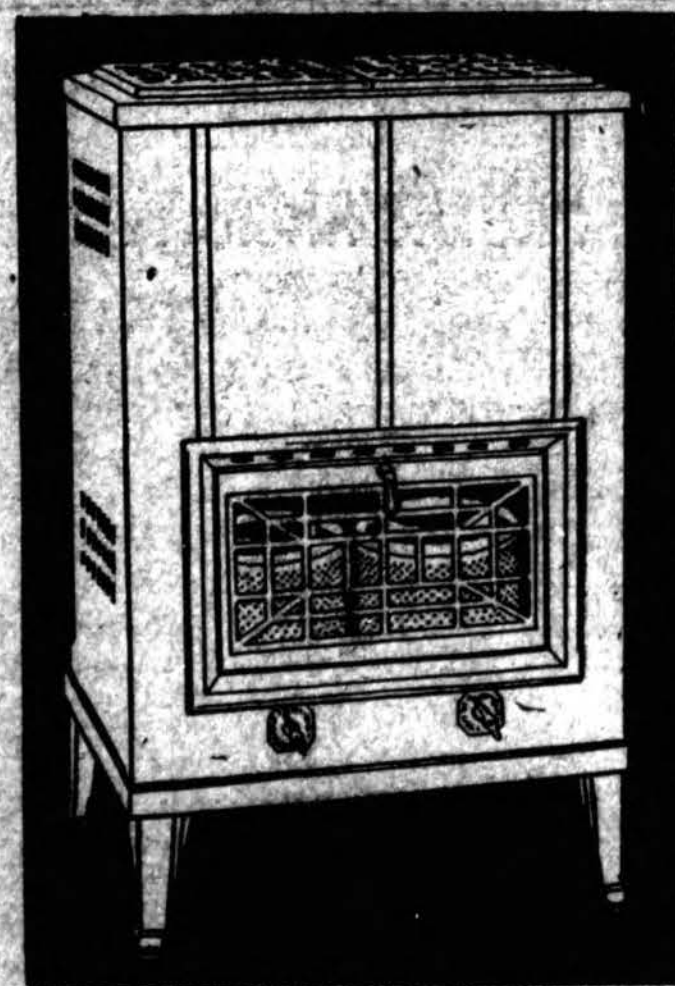
JOSEPH J. GRISH,
4631 South Ashland Ave.
Telef. BOULEVARD 2800

JOHN B. BORDEN

Lietuvis Advokatas

2201 W. Cermak Road
(West 22nd St.)

(Metropolitan State Bank Name)
Valandos Kasdien nuo 9 iki 5
Pamėdėlio, Sėredos ir Pėtnyčios vakarais 6 iki 9
Telefonas CANAL 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas REPUBLIC 5600

OIL BURNERS

Nauji moderniški Pečiai apšildymui kambarių. "Oil Burners" dega su aliejum. Stabų užlaiko vienodai šiltą, nereikia nei anglių nei pelenų nešti. Duoda sanitariską sveiką šilumą

KAINUOJA PIGIAU KAIP ANGLIAI

Kainos po \$39.50 iki \$99.00, sulig didumu ir gražumo padarymo.

Pamatykite didelį pasirinkimą Budriko Krautuvėje.
Telefonas: Boulevard 8167

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted St.

Telefonai: BOULEVARD 4705-8167

Lithuanian Radio Hour every Sunday from 1:00 to 2:00 P. M., over WCFL, 970 K., radio station.